

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО
УКРАЇНИ”**

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”)

для студентів IV курсу заочної форми навчання

**Харків
2014**

Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни “Екологічне право України” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030401 “Правознавство”) для студентів IV курсу заочної форми навчання / уклад.: А. П. Гетьман, Г.В. Анісімова, В. Л. Бредіхіна та ін. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 76 с.

У к л а д а ч і: А. П. Гетьман,
Г. В. Анісімова,
В. Л. Бредіхіна,
О. В. Донець,
Т. В. Єрмолаєва,
С. В. Разметаєв,
А. К. Соколова,
Є. П. Суєтнов,
О. М. Ткаченко,
М. К. Черкашина,
В. С. Шахов,
В. В. Шеховцов

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 2 від 18.02.2014 р.)*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації для написання курсової роботи розраховані на студентів заочної форми навчання, які вивчають навчальну дисципліну “Екологічне право України”.

Студентами тема курсової обирається самостійно з тематики робіт, визначених кафедрою для написання у відповідному навчальному році, та погоджується з науковим керівником, викладачем кафедри екологічного права. Перелік тем, що містяться в даному методичному посібнику, не є вичерпним.

Після обрання теми курсової роботи спочатку слід ознайомитися з планом обраної теми, списком рекомендованої літератури, методичними рекомендаціями, опрацювати відповідні розділи підручників тощо. Оскільки список літератури, пропонуваної до кожної теми, не є вичерпним, можна самостійно підбирати додаткову літературу, нормативні акти, матеріали юридичної практики та інші джерела.

У процесі вивчення спеціальної літератури варто робити виписки, вести конспекти, систематизувати матеріал згідно з планом курсової роботи. Доцільно вказувати назву книги, статті, прізвище автора, рік видання, сторінки, які використовувалися, для того, щоб потім у належний спосіб оформити посилання на використані джерела.

Робота повинна мати аналітичний, а не описовий характер. Це означає, що при розкритті сутності еколого-правового явища дається визначення його поняття, перелік і характеристика ознак, при виділенні певних видів того чи іншого явища вказуються критерії їх класифікації.

При порівняльному аналізі еколого-правових явищ необхідно назвати їх спільні та відмінні ознаки, зробити висновок про їх співвідношення. Порівняння певних точок зору, понять потребує аргументування. Особливу увагу слід приділити формулюванню відповідних понять (з урахуванням існуючих в юридичній літературі точок зору), розкриттю та обґрунтуванню властивостей, закономірностей, принципів і тенденцій розвитку екологічного права. Теоретичний матеріал має підкріплюватись положеннями Конституції України, чинного законодавства та прикладами з юридичної практики.

Курсова робота повинна мати завершений характер. Тема вважається розкритою, якщо в ній послідовно і правильно висвітлені всі питання в повному обсязі, виправдано використана рекомендована та додаткова література.

Розпочинати бажано коротким вступом, в якому важливо розкрити актуальність, новизну, теоретичну та практичну значущість проблематики, яка розглядається. Сформульовані висновки та визначення понять мають бути зрозумілими, чіткими, логічно не суперечливими і пов'язуватись з іншими положеннями роботи. Наведені факти, статистичні дані та інші матеріали повинні бути достовірними і систематизованими.

Цитати необхідно брати в лапки і внизу сторінки давати точні й повні посилання на конкретне джерело: монографію, статтю тощо (авторська назва роботи, місце і рік її видання, номер видання та відповідні сторінки). Посилання супроводжуються цифровою нумерацією і подаються мовою оригіналу, їх також можна робити відповідно до переліку в списку літератури, який розміщується в кінці роботи. Так, наприклад, після цитати, взятої зі с. 218 будь-якого літературного джерела, розміщеного в переліку використаних джерел під № 5, необхідно зробити запис [5, с. 218]. На завершення ставиться дата виконання та особистий підпис.

Курсова робота має бути належним чином оформлена, виконана власноруч, грамотно, розбірливо, мати чітку та логічну структуру (зміст, вступ, основна частина згідно з планом, висновки, перелік використаних джерел). Сторінки слід пронумерувати. Обсяг курсової роботи повинен складати приблизно 30-36 сторінок учнівського зошиту. З метою своєчасного рецензування виконану роботу необхідно подати не пізніше ніж за 30 днів до початку сесії.

Захист відбувається у час, визначений розкладом занять екзаменаційної сесії. На захисті студенти доповідають зміст роботи, відповідають на зауваження рецензента та поставлені викладачем запитання. Дозволяється використовувати додаткові матеріали і нормативні акти.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО УКРАЇНИ”

1. Джерела екологічного права
2. Функції управління у сфері природокористування та охорони навколишнього природного середовища.
3. Управління в галузі охорони атмосферного повітря
4. Екологічні права та обов'язки громадян
5. Право державної власності на природні ресурси
6. Поняття та особливості права власності на природні ресурси в Україні
7. Загальні положення права природокористування
8. Економіко-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів
9. Правове регулювання екологічного аудиту в Україні
10. Еколого-правова відповідальність: поняття, характеристика, види
11. Правові засади охорони земель в Україні
12. Правова основа права водокористування
13. Правова основа охорони вод та запобігання шкідливій дії вод
14. Особливості використання надр для нафтогазової діяльності в Україні
15. Державне регулювання та управління у сфері лісових ресурсів
16. Правове забезпечення охорони об'єктів рослинного світу
17. Право приватної власності на об'єкти тваринного світу України
18. Правовий режим надзвичайних екологічних ситуацій
19. Правове забезпечення екологічної безпеки в Україні
20. Відходи як об'єкт права власності
21. Особливості еколого-правової охорони атмосферного повітря
22. Правове регулювання використання та охорони курортів.
23. Особливості правової охорони біосферних заповідників
24. Міжнародно-правова охорона навколишнього природного середовища

Тема 1. ДЖЕРЕЛА ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

План

Вступ

1. Поняття та види джерел екологічного права.
2. Конституція України як джерело екологічного права.
3. Закони як джерела екологічного права.
4. Підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел екологічного права.
5. Міжнародно-правові акти як джерела екологічного права та їх види. Основні вимоги до міжнародно-правових актів як джерел екологічного права.

Висновки

При розкритті теми необхідно дослідити поняття джерел екологічного права з посиланням на загальнотеоретичні дослідження з даного питання. Навести класифікацію джерел екологічного права за різними критеріями (правової спеціалізації, юридичної сили, ступеня систематизації тощо). Проаналізувати Конституцію України та інші закони і підзаконні нормативно-правові акти, які є джерелами екологічного права. Необхідно навести поняття міжнародно-правових джерел екологічного права та основні вимоги щодо їх укладання. Визначити особливості та правове значення міжнародно-правових договорів як джерел екологічного права.

Список нормативно-правових актів та літератури

Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями чи між міжнародними організаціями 1986 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main>

Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.** [gov.ua/laws/main](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main)

Водний кодекс України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

Конвенція про біологічне різноманіття 1992 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main>

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Лісовий кодекс України: в редакції Закону України від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Там же. – 2006. – № 21. – Ст. 170.

Орхурська конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються навколишнього середовища 1998 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main>

Положення про Зелену книгу України: постанова Каб. Міністрів України від 29.08.2002 р. № 1286 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 36. – Ст. 1692.

Про Державну екологічну інспекцію: Указ Президента України від 13.04.2011 р. № 454/2011 // Там же. – 2011. – № 29. – Ст. 1260.

Про затвердження програми покращення екологічного стану та благоустрою території міста Ізюм на 2011-2015 рр.: рішення Ізюмської міської ради від 31.03.2011 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://city-izyum.gov.ua/news/46>

Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.

Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII // Там же. – 1992. – № 34. – Ст. 502.

Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р. № 591-XIV // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 18. – Ст. 775.

Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. № 2894-III // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 2. – Ст. 47.

Про Червону книгу України: Закон України від 07.02.2002 р. № 3055-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 30. – Ст. 201.

Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату 1992 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main>

Гвоздик П. О. Джерела екологічного права України: моногр. / П. О. Гвоздик; Нац. акад. наук України, Ін-т держави ім. В. М. Корецького. – К.: Прав. єдність: Алерта, 2012. – 304 с.

Гвоздик П. О. Щодо визначення поняття “джерела екологічного права” / П. О. Гвоздик // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2010. – Вип. 112. – С. 47-56.

Гетьман А. П. Джерела еколого-процесуального права України та їх ознаки / А. П. Гетьман // Вісн. Акад. прав. наук України. – 1997. – № 2 (9). – С. 81-91.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – 2-ге вид. – К.: Юрид. думка, 2008. – 720 с.

Екологічне право України: навч. посіб. / Л. О. Бондар, В. В. Курзова. – 2-ге вид., доповн. та переробл. – Бурун Книга, 2008. – 368 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Костицький В. В. Конституційне регулювання охорони довкілля: український та світовий досвід / В. В. Костицький // Право України. – 2003. – № 10. – С. 49-55.

Пархоменко Н. М. Джерела права: проблеми теорії та методології : моногр. / Н. М. Пархоменко. – К.: Юрид. думка, 2008. – 326 с.

Право довкілля (екологічне право) : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко, В. І. Федорович, М. Я. Ващин та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. – К.: Ін Юре, 2010. – 401 с.

Тема 2. ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

План

Вступ

1. Загальна характеристика функцій управління як напрямів організаційно-правового впливу на суспільні відносини у сфері природокористування та охорони довкілля.

2. Організаційні функції управління у сфері природокористування та охорони довкілля.

3. Попереджувально-охоронні функції управління у сфері природокористування та охорони довкілля.

4. Стабілізаційні функції управління у сфері природокористування та охорони довкілля.

Висновки

При дослідженні теми необхідно охарактеризувати функції управління як основні види, напрями діяльності органів державної виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськості по забезпеченню організації раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки. Розкриваючи зміст групи організаційних функцій управління слід розглянути просторово-територіальний устрій природних ресурсів, функцію обліку природних ресурсів, екологічне планування та прогнозування, діяльність з розподілу та перерозподілу природних ресурсів. При розгляді попереджувально-охоронних функцій варто приділити увагу основним засадам моніторингу довкілля, екологічної експертизи та екологічного контролю. Досліджуючи групу стабілізаційних функцій слід розкрити поняття та сутність функції інформування як діяльності уповноважених органів у сфері охорони довкілля, а також дослідити засади стандартизації та нормування у зазначеній сфері правового регулювання.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 10. – Ст. 446.

Про екологічний аудит: Закон України від 24.06.2004 р. № 1862 // Відом. Верхов. Ради України. – 2004. – № 45. – Ст. 500.

Про екологічну експертизу: Закон України від 09.02.1995 р. № 45/95-ВР // Там же. – 1995. – № 8. – Ст. 54.

Про місцеве самоврядування: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Там же. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV // Там же. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190.

Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. № 2818 // Там же. – 2011. – № 26. – Ст. 218.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Андрейцев В. І. Екологічне право і законодавство суверенної України: проблеми реалізації державної екологічної політики / В. І. Андрейцев. – Д.: НГУ, 2011. – 373 с.

Гетьман А. П. Вступ до еколого-процесуального права / А. П. Гетьман. – Х.: Основа, 1998. – 208 с.

Гетьман А. П. Регіональний екологічний контроль: теорія правового регулювання: [моногр.] / А. П. Гетьман, Л. М. Здоровко. – К.: Ін-т законодавчих передбачень і правової експертизи, 2004. – 216 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Тема 3. УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

План

Вступ

1. Поняття управління у галузі охорони атмосферного повітря.
2. Система і компетенція органів управління у галузі охорони атмосферного повітря.
3. Основні функції управління у галузі охорони атмосферного повітря.
4. Державний облік шкідливих впливів на атмосферне повітря.
5. Вирішення спорів з питань охорони і використання атмосферного повітря.

Висновки

При підготовці курсової роботи за цією темою необхідно визначити поняття управління в галузі охорони атмосферного повітря, розглянути систему органів управління в зазначеній сфері та їх компетенцію. Проаналізувати основні функції управління, зокрема, дослідити порядок державного обліку шкідливих впливів на атмосферне повітря. Розглянути порядок вирішення спорів з питань охорони і використання атмосферного повітря.

Список нормативно-правових актів та літератури

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища: роз'яснення Президії Вищого арбітражного суду України від 27.06.2001 р. № 02-5/744 // Вісн. госп. судочинства. – 2001. – № 4. – С. 92.

Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів України від 13.12.2001 р. № 1655 // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 51. – Ст. 2274.

Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів України від 09.03.1999 р. № 343 // Там же. – 1999. – № 10. – Ст. 393.

Про затвердження Порядку погодження і видачі дозволів на провадження діяльності, пов'язаної із штучними змінами стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 301 // Там же. – 2002. – № 12. – Ст. 573.

Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 21.06.2001 р. № 2556-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 48. – Ст. 252.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 299 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 12. – Ст. 571.

Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 р. № 17 // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 9.

Балюк Г. І. Екологічне право України: конспект лекцій у схемах (Загальна та Особлива частина): [навч. посіб.] / Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 192 с.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – К.: ТОВ “Вид-во «Юрид. думка»”, 2008. – 720 с.

Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

Екологічне право: підруч. / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”; за ред. А. П. Гетьмана. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Тема 4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН

План

Вступ

1. Історико-правові аспекти формування та розвитку інституту екологічних прав та обов'язків громадян.

2. Загальна характеристика екологічних прав та обов'язків громадян.

3. Гарантії реалізації екологічних прав громадян та додержання екологічних обов'язків.

4. Особливості правової охорони, форми та способи захисту екологічних прав громадян.

Висновок

При розкритті питань за темою необхідно визначити актуальність теми дослідження, мету, наукову новизну, теоретичне значення роботи. Дослідити зазначені права та обов'язки як складники еколого-правового статусу особи. Визначити поняття і зміст екологічних прав та обов'язків громадян, їх види та юридичні ознаки. Проаналізувати особливості механізму правового регулювання реалізації екологічних прав. Розкрити особливості загальних та спеціальних обов'язків громадян у галузі охорони навколишнього природного середовища. Особливу увагу звернути на систему гарантій реалізації та захисту екологічних прав та додержання екологічних обов'язків. Розглянути форми та способи захисту екологічних прав громадян. Провести ґрунтовний аналіз монографій, наукових статей та дисертаційних досліджень, а також нормативно-правових актів, рекомендованих до вивчення.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про всеукраїнський референдум: Закон України від 06.11.2012 р. № 5475-VI // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 92. – Ст. 3729.

Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 10. – Ст. 446.

Про засади державної політики України в галузі прав людини: постанова Верхов. Ради України від 17.06.1999 р. № 757-XIV // Там же. – 1999. – № 25. – Ст. 1147.

Про затвердження Положення про участь громадськості у прийнятті рішень у сфері охорони довкілля: наказ Мінприроди України від 18.12.2003 р. № 168 // Там же. – 2004. – № 6. – Ст. 357.

Про затвердження Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на стан довкілля: постанова Каб. Міністрів України від 29.06.2011 р. № 771 // Там же. – 2011. – № 55. – Ст. 2210.

Про затвердження Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні: постанова Каб. Міністрів України від 25.05.2011 р. № 555 // Там же. – 2011. – № 41. – Ст. 1669.

Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 47. – Ст. 256.

Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII (з наст. змін. та допов.) // Там же. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

Про інформування громадськості з питань, що стосуються довкілля: постанова Верхов. Ради України від 04.11.2004 р. № 2169-IV // Там же. – 2005. – № 2. – Ст. 72.

Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Там же. – 1997. – № 24. – Ст. 170.

Про Порядок проведення громадських слухань з питань використання ядерної енергії та радіаційної безпеки: постанова Каб. Міністрів України від 18.07.1998 р. № 1122 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 29. – Ст. 1096.

Анісімова Г. В. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBI

S&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Здійснення громадянами екологічних прав: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 – аграрное право; земельное право; экологическое право; природоресурсовое право / Г. В. Анісімова. – Х., 1996. – 22 с.

Балюк Г. І. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Досвід правового регулювання відносин щодо охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічних прав громадян на рівні Європейського Союзу та його значення для адаптації законодавства України / Г. І. Балюк // Бюл. Міністерства юстиції України. – 2007. – № 5. – С. 77-98.

Гетьман А. П. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Екологічні права громадян як основа конституційного закріплення екологічної функції держави / А. П. Гетьман // Малий і середній бізнес (право, держава, економіка). – 2011. – № 1/2. – С. 3-8.

Гетьман А. П. Становлення та розвиток інституту екологічних прав людини у законодавстві України / А. П. Гетьман, В. В. Костицький // Право України. – 2012. – С. 180-202.

Кобецька Н. Р. Екологічні права громадян України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Н. Р. Кобецька. – К., 1998. – 173 с.

Краснова М. В. Гарантії реалізації права громадян на екологічну інформацію: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / М. В. Краснова / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 1997. – 199 с.

Краснова М. В. Компенсація шкоди за екологічним законодавством України (теоретико-правові аспекти): моногр. / М. В. Краснова. – К.: Вид.-поліграф. центр “Київ. ун-т”, 2008. – 439 с.

Летнянчин Л. І. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IB

IS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Конституційні обов'язки людини і громадянина в Україні: проблеми теорії і практики: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 – конституційне право / Л. І. Летнянчин. – Х., 2002. – 20 с.

Лозо В. И. К вопросу об истории закрепления и обеспечения права человека на естественную окружающую среду в международном праве и экологическом законодательстве ЕС / В. И. Лозо // Пробл. законності. – 2005. – Вип. 71. – С. 3-12.

Морозовська Т. В. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Екологічні права громадян України та ЄС: порівняльний аналіз: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 – Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право / Т. В. Морозовська ; наук. кер. О. П. Шем'яков; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К., 2012. – 19 с.

Решетник Л. П. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Відшкодування шкоди, заподіяної порушенням екологічних прав громадян: автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Л. П. Решетник. – Х., 2005. – 20 с.

Тарієв Садіг Рза огли. http://irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/irbis_low/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21COLORTERMS=0&S21STR= Обов'язки фізичних осіб в галузі охорони довкілля: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Тарієв Садіг Рза огли; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К., 2009. – 209 с.

Т е м а 5. ПРАВО ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ПРИРОДНІ РЕСУРСИ

План

Вступ

1. Поняття права державної власності на природні ресурси.
2. Об'єкти та суб'єкти права державної власності на природні ресурси.
3. Зміст права державної власності на природні ресурси.
4. Загальна характеристика підстав виникнення та припинення права державної власності на природні ресурси.

Висновки

Для розкриття досліджуваної теми курсової роботи необхідно встановити правове та наукове розуміння права державної власності на природні ресурси. Потребує дослідження коло суб'єктів та об'єктів права державної власності на природні ресурси. Студент повинен визначити зміст права державної власності на природні ресурси та обґрунтувати його значення. Проаналізувати підстави виникнення та припинення права власності за чинним екологічним законодавством. Необхідно безпосередньо проаналізувати чинне екологічне законодавство, що стосується права державної власності на природні ресурси.

Список нормативно-правових актів та літератури

Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Там же. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Там же. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Лісовий кодекс України: в ред. Закону України від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. – № 21. – Ст. 170.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: постанова Верхов. Суду України від 10.12.2004 р. № 17 // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 9.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х. : Право, 2013. – 432 с.

Комарницький В. М. Розвиток системи органів державного управління у сфері природокористування / В. М. Комарницький // Наук. вісн. Київ. нац. ун-ту внутр. справ. – 2010. – № 2. – С. 76-82.

Носік В. В. Право власності на землю Українського народу: моногр. / В. В. Носік. – К.: Юрінком Інтер – 2006. – 554 с.

Педак І. С. Державна політика у сфері природокористування України / І. С. Педак // Держава та регіони. – 2010. – № 1. – С. 88-93.

Т е м а 6. ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ПРИРОДНІ РЕСУРСИ В УКРАЇНІ

План

Вступ.

1. Загальна характеристика права власності на природні ресурси в Україні.

2. Форми права власності на природні ресурси в Україні.

3. Загальна характеристика угод як підстав виникнення права власності на природні ресурси.

4. Відповідальність за угоди, які порушують право власності на природні ресурси.

Висновки.

При розкритті питань за темою необхідно визначити поняття права власності на природні ресурси, насамперед, повторивши загальні цивільно-правові положення щодо права власності, а потім відстежити особливості правового регулювання відносин власності на природні ресурси, проаналізувати поняття, зміст й особливості права власності на природні ресурси в Україні, провести класифікацію форм права власності. Для отримання повного уявлення про проблему необхідно проаналізувати також еволюцію відносин власності в цій сфері за період незалежності України за допомогою ґрунтового аналізу монографій, наукових статей та дисертаційних досліджень, а також нормативно-правових актів, рекомендованих до вивчення. У процесі написання роботи необхідно дослідити коло суб'єктів права власності на природні ресурси відповідно до форм власності та чітко визначити коло відповідних об'єктів. Проаналізувати підстави та особливості виникнення і припинення права власності за чинним екологічним законодавством. Необхідно безпосередньо опрацювати нормативні акти, які визначають право власності на кожний вид природних ресурсів.

Список нормативно-правових актів та літератури

Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР (з наступ. змін. та допов.) // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 214.

Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III (з наступ. змін. та допов.) // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 46. – Ст. 2038.

Кодекс України про надра: Закон України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР (з наступ. змін. та допов.) // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – № 36. – Ст. 340.

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Там же. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 р. у н/редакції від 08.02.2006 р. № 3404-IV (з наступ. змін. та допов.) // Там же. – 2006. – № 21. – Ст. 170.

Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища: роз'яснення Президії Вищого арбітражного суду України від 27.06.2001 р. № 02-5/744 // Вісн. госп. судочинства. – 2001. – № 4. – С. 92.

Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р. № 591-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 22-23. – Ст. 198.

Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 р. № 17 // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 9.

Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. № 2894/III // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 2. – Ст. 47.

Андрейцев В. І. Екологічне право і законодавство суверенної України: проблеми реалізації державної екологічної політики: [моногр.] / В. І. Андрейцев. – Д. : НГУ, 2011. – 373 с.

Балюк Г. І. Екологічне право України: конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частина): [навч. посіб.] / Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 192 с.

Домашенко М. В. Власність і право власності. Нариси з історії, філософії, теорії і практики регулювання відносин власності в Україні / М. В. Домашенко, В. Є. Рубаник. – Х. : Факт, 2002. – 550 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Каракаш И. И. Особенности права собственности на природные ресурсы / И. И. Каракаш // Правовое регулирование аграрно-земельных и природоресурсово-экологических отношений: сб. избр. статей, докладов и решений (1997-2007). – Одесса: Феникс, 2007. – С. 192.

Носік В. В. Право власності на землю Українського народу: моногр. / В. В. Носік. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 554 с.

Розовский Б. Г. Всенародная собственность природных ресурсов : моногр. / Б. Г. Розовский; Луган. гос. ун-т внутр. дел

им. Э. А. Дидоренко. – Луганск: РИО ЛГУВД им. Э. А. Дидоренко, 2012. – 159 с.

Соколова А. К. Деякі проблеми права власності на об'єкти рослинного світу / А. К. Соколова // Пробл. законності. – Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – 2004. – Вип. 68. – С. 61-67.

Т е м а 7. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРАВА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

План

Вступ

1. Поняття та зміст права природокористування.
2. Види права природокористування.
3. Суб'єкти та об'єкти права природокористування.
4. Підстави та порядок виникнення, зміни та припинення права природокористування.
5. Гарантії права природокористування.

Висновки

При підготовці даної курсової роботи необхідно визначити право природокористування в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Здійснити аналіз видів права природокористування, навести їх відповідну класифікацію. Розглянути суб'єкти та об'єкти права природокористування, підстави та порядок його виникнення, зміни та припинення, дослідити гарантії реалізації та захисту суб'єктивного права природокористування, визначити правові проблеми, що виникають в цій сфері.

Список нормативно-правових актів та літератури

Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

Кодекс України про надра: Закон України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР // Там же. – 1994. – № 36. – Ст. 340.

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Там же. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Лісовий кодекс України: в ред. Закону України від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Там же. – 2006. – № 21. – Ст. 170.

Положення про порядок видачі дозволів на спеціальне використання природних ресурсів і встановлення лімітів використання ресурсів загальнодержавного значення: постанова Каб. Міністрів України від 10.08.1992 р. № 459 // Зібрання постанов Уряду України. – 1992. – № 9. – Ст. 217.

Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища: роз'яснення Президії Вищого арбітражного суду України від 27.06.2001 р. № 02-5/744 // Вісн. госп. судочинства. – 2001. – № 4. – С. 92.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р. № 591-XIV // Там же. – 1999. – № 22-23. – Ст. 198.

Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. № 2894-III // Там же. – 2002. – № 14. – Ст. 97.

Григор'єва Т. В. Правові засади використання, охорони та відтворення водних живих ресурсів: моногр. / Т. В. Григор'єва. – Х.: Право, 2011. – 176 с.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – К.: ТОВ “Вид-во «Юрид. думка»”, 2008. – 720 с.

Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Каракаш І. І. Право власності на землю і право землекористування в Україні: науково-практичне посібник / І. І. Каракаш. – К. : Істина, 2004. – 216 с.

Комарницький В. М. Право спеціального природокористування: монографія. / В. М. Комарницький. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 424 с.

Природноресурсове право України: навч. посібник. / за ред. І. І. Каракаша. – К. : Істина, 2005. – 376 с.

Сафронов Т. А. Екологічні основи природокористування: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / Т. А. Сафронов. – Л.: Новий світ-2000, 2003. – 248 с.

Черкашина М. К. Юридичні гарантії права природокористування: монографія. / М. К. Черкашина; за ред. А. П. Гетьмана. – Х.: ФІНН, 2010. – 176 с.

Т е м а 8. ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

План

Вступ

1. Поняття, основні напрями та складові економіко-правового механізму природокористування та охорони довкілля.

2. Джерела фінансування природоохоронних заходів. Фонди охорони навколишнього природного середовища.

3. Плата за спеціальне природокористування: її види та форми справляння.

4. Екологічний податок.

Висновки

При розгляді теми необхідно дослідити взаємозв'язок усієї управлінської, науково-технічної та господарської діяльності підприємств, установ та організацій з ефективністю заходів по охороні навколишнього природного середовища на основі еко-

номічних важелів. У зв'язку з цим розкрити поняття, принципи та основні складові економіко-правового механізму природокористування та охорони довкілля, джерела фінансування природоохоронних заходів та їх економічного стимулювання. При цьому слід звернути увагу на правові новації в цій сфері у зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України та інших нормативних актів. Крім цього, в процесі написання роботи необхідно дослідити основні засади економічного стимулювання раціонального природокористування. На основі новітнього законодавства з урахуванням останніх змін розкрити сутність і види плати за спеціальне використання природних ресурсів (такі, як плата за користування надрами, збір за спеціальне використання лісових ресурсів, збір за спеціальне використання вод тощо).

Список нормативно-правових актів та літератури

Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456 // Відом. Верхов. Ради України. – 2010. – № 50-51. – Ст. 572.

Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755 // Там же. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17. – Ст. 112.

Про затвердження видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів: постанова Каб. Міністрів України від 17.09.1996 р. № 1147 // ЗП України. – 1996. – № 18. – Ст. 505.

Про затвердження Положення про Державний фонд охорони навколишнього природного середовища: постанова Каб. Міністрів України від 07.05.1998 р. в ред. постанови від 07.04.2006 р. № 634 // Офіц. вісн. України. – 2006. – № 15. – Ст. 1080.

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для комплексної реалізації державної екологічної політики, здійснення природоохоронних заходів: постанова Каб. Міністрів України від 28.02.2011 р. № 163 // Там же. – 2011. – № 16. – Ст. 651.

Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення природоохоронних заходів, спрямованих на запобігання виникненню та ліквідацію наслідків негативних природних явищ: постанова Каб. Міністрів України від 28.02.2011 р. № 164 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 16. – Ст. 652.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про страхування: Закон України в ред. від 04.10.2001 р. № 2745 // Там же. – 2002. – № 7. – Ст. 50.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – К.: ТОВ “Вид-во «Юрид. думка»”, 2008. – С. 299-333.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Економіко-правові питання екології / Ю. С. Шемшученко, Н. Р. Малишева, М. І. Єрофєєв та ін. – К., 1996.

Костицький В. В. Екологія перехідного періоду: право, держава, економіка (економіко-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища в Україні) / В. В. Костицький. – К. : ІЗП і ПЕ, 2003. – 772 с.

Т е м а 9. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ

План

Вступ

1. Поняття, зміст та види екологічного аудиту.
2. Об’єкти і суб’єкти екологічного аудиту.
3. Організаційно-правове забезпечення та процесуальні засади еколого-аудиторської діяльності.
4. Юридичне значення висновку екологічного аудиту та відповідальність за результати його проведення.

5. Перспективи розвитку законодавства України про екологічний аудит.

Висновки

При розкритті питань за темою курсової роботи необхідно дослідити поняття, з'ясувати зміст та навести класифікацію видів екологічного аудиту. Визначити об'єкти і суб'єкти екологічного аудиту. Зазначити форми та методи здійснення екологічного аудиту в Україні, а також порядок його організації та проведення. Проаналізувати та встановити юридичне значення висновку екологічного аудиту та відповідальність за результати його проведення. Дослідити та з'ясувати перспективи розвитку законодавства України про екологічний аудит.

Список нормативно-правових актів та літератури

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про екологічний аудит: Закон України від 24.06.2004 р. № 1862-IV // Там же. – 2004 – № 45. – Ст. 500.

Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку: постанова Каб. Міністрів України від 28.08.2013 р. № 808 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://portal.rada.gov.ua>. – Заголовок з екрану.

Про затвердження Положення про сертифікацію екологічних аудиторів: наказ Мінприроди України від 29.01.2007 р. № 27 // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 26. – С. 109. – Ст. 1066.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Андрейцев В. І. Екологічне право і законодавство сучасної України: проблеми реалізації державної екологічної політики: [моногр.] / В. І. Андрейцев. – Д.: НГУ, 2011. – 373 с.

Бакай О. А. Історія формування й перспективи розвитку національного законодавства про екологічний аудит / О. А. Бакай // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2009. – Вип. 105. – С. 114-120.

Бакай О. А. Правове регулювання екологічного аудиту в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 – Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право / О. А. Бакай. – Х.: [б. в.], 2010. – 20 с.

Гетьман А. П. Экологический аудит и правовые проблемы совершенствования управления в сфере экологии на принципах устойчивого развития [Электрон. ресурс] / А. П. Гетьман, Н. А. Орлов // Ученые записки Таврич. нац. ун-та. – Т. 21 (60). – № 1. Юрид. науки [Электрон. ресурс]. – 2008. – С. 153-159.

Гурська Г. А. Поняття екологічного аудиту та його співвідношення із суміжними поняттями / Г. А. Гурська // Держава і право. Юрид. і політ. науки. – К. : Ін-т держави і права НАН України, 2008. – Вип. 41. – С. 469-473.

Гурська Г. А. Форми та методи здійснення екологічного аудиту в Україні / Г. А. Гурська // Підприємництво, госп-во і право. – 2009. – № 10. – С. 133-135.

Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Засць О. М. Екологічний аудит в Україні / О. М. Засць // Управління розвитком. – 2011. – № 2 (99). – С. 44-45.

Иутин И. Г. Экологический аудит: роль, сущность и проблемы правового регулирования / И. Г. Иутин // Государство и право. – 2008. – № 4. – С. 108-112.

Малишева Н. Законодавство України про екологічний аудит і перспективи його розвитку [Електрон. ресурс] / Н. Р. Малишева // Ученые записки Таврич. нац. ун-та. – Т. 19 (58). – № 3. Юрид. науки [Електрон. ресурс]. – 2006. – С. 115-121.

Малишева Н. Р. Екологічний аудит за законодавством України: поняття, мета здійснення, розмежування із суміжними поняттями / Н. Р. Малишева, О. Малишев // Право ХХІ століття: становлення та перспективи розвитку: [зб. наук. пр.], 2006. – С. 17-21.

Орлов Н. А. Правовые основы экологического аудита в Украине: курс лекций / Н. А. Орлов. – Симферополь: Крым. учебно-педаг. изд-во, 2005. – 160 с.

Тема 10. ЕКОЛОГО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ: ПОНЯТТЯ, ХАРАКТЕРИСТИКА, ВИДИ

План

Вступ

1. Поняття та функції юридичної відповідальності в екологічному законодавстві.
 2. Підстави еколого-правової відповідальності.
 3. Види відповідальності за екологічні правопорушення.
 - 3.1. Дисциплінарна відповідальність.
 - 3.2. Адміністративна відповідальність.
 - 3.3. Цивільно-правова відповідальність.
 - 3.4. Кримінальна відповідальність.
 4. Судова практика під час розгляду екологічних справ.
- #### Висновки

Для розкриття теми курсової роботи необхідно чітко і послідовно дотримуватися плану роботи. Намагатися розкрити та проаналізувати сутність зазначених питань. Перш за все, необхідно розібратися з визначенням поняття та функцій юридичної відповідальності у загальному розуміння та у екологічному законодавстві. Обов'язковому з'ясуванню підлягають підстави екологічної відповідальності. Для визначення юридичної відповідальності необхідно надати правову характеристику основних видів відповідальності (дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної), передбачені за порушення екологічного законодавства. Необхідно проаналізувати судову практику розгляду справ, що стосуються екологічного законодавства, та деякі особливості судового процесу відносно справ, пов'язаних з довкіллям.

Список нормативно-правових актів та літератури

Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1984. – Дод. до № 51. – Ст. 1122.

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III // Там же. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

Лісовий кодекс України: в ред. Закону України від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Там же. – 2006. – № 21. – Ст. 170.

Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища: роз'яснення Президії Вищого арбітражного суду України від 27.06.2001 р. № 02-5/744 // Вісн. госп. судочинства. – 2001. – № 4. – С. 92.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України 25.06.1991 р. № 1264-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 р. № 17 // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 9

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Олійник О. Правове регулювання охорони надр за законодавством України (окремі аспекти): моногр. / О. Олійник; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – Хмельницький, 2011. – 140 с.

Сасов О. В. Кримінально-правова охорона лісу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / О. В. Сасов. – К., 2002. – 16 с.

Хіміч О. Адміністративно-екологічне правопорушення і проблемні питання / О. Хіміч // Право України. – 2003. – № 4. – С. 68-71.

Шемшученко Ю. С. Юридическая ответственность в области охраны окружающей среды / Ю. С. Шемшученко, В. Л. Мунтян, Б. Г. Розовский. – К.: Наук. думка, 1978. – 87 с.

Тема 11. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ В УКРАЇНІ

План

Вступ

1. Земля як об'єкт еколого-правових відносин.
2. Теоретико-правові основи забезпечення правової охорони земель в Україні.
3. Правові заходи щодо захисту сільськогосподарських та лісгосподарських угідь від необґрунтованого їх вилучення для інших потреб, охорони ґрунтів.
4. Правові заходи щодо захисту земель від несприятливих природних і техногенних процесів.
5. Правове забезпечення збереження природних водно-болотних угідь.

Висновки

При розкритті питань за темою необхідно дослідити основні ознаки дефініції “земля” як об'єкта правової охорони на теренах України. Проаналізувати зміст, об'єктно-суб'єктний склад охорони земель та систему заходів у галузі правової охорони земель, враховуючи особливості правового становища держави, що має важливу роль у здійсненні завдань правової охорони земель. Розглянути нормування і стандартизацію у галузі охорони земель, рекультивацию та консервацію земель, особливо приділивши увагу правовій охороні ґрунтів. Дослідити принцип пріоритету земель сільськогосподарського призначення, особливий порядок вилучення таких земель. Відшкодування втрат сільськогосподарського та лісгосподарського виробництва. Потрібно проаналізувати правові засади охорони

земель від забруднення небезпечними речовинами. Розглянути теоретико-правові підходи до визначення та сутності охоронних зон з особливими умовами використання земельних ділянок. Дослідити особливості використання техногенно забруднених земель. Окремо потребує аналізу питання, пов'язане із захистом земель від несприятливих природних і техногенних процесів, а саме захист: від водної та вітрової ерозії, від забруднення (проаналізувати юридичний критерій “чистоти” ґрунтів), земель від засолення, від заростання бур'янами. Збереження природних водно-болотних угідь.

Список нормативно-правових актів та літератури

Охорона природи. Ґрунти. Номенклатура показників санітарного стану. ГОСТ 17.4.2.01-81: затв. постановою Державного комітету СРСР по стандартам від 21 січня 1983 р. [Електрон. ресурс] // Верхов. Рада України. Офіц. веб-портал. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>

Охорона природи. Землі. Класифікація порушених земель для рекультивациі. ГОСТ 17.5.1.02-85: затв. Постановою Державного комітету СРСР по стандартам від 16 липня 1985 р. [Електрон. ресурс] // Там же.

Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 963-IV // Відом. Верхов. Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 350.

Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 р. № 962-IV // Там же. – 2003. – № 39. – Ст. 349.

Андрейцев В. І. Земельне право і законодавство суверенної України: актуальні проблеми практичної теорії / В. І. Андрейцев. – К.: Знання, 2005. – 445 с.

Вівчаренко О. Окремі аспекти правової охорони земель в Україні / О. Вівчаренко // Юрид. Україна. – 2009. – № 10. – С. 94-102.

Гаврий Н. С. Правова охорона ґрунтів в Україні / Н. С. Гаврий. – О.: ОНЮА, 2008. – 228 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Земельне право України: підруч. / М. В. Шульга, Н. О. Багай, В. І. Гордєєв та ін.; за ред. М. В. Шульги. – Х.: Право, 2013. – 520 с.

Ковальчук Т. Г. Правові аспекти юридичних засобів охорони земель / Т. Г. Ковальчук // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Юрид. науки. – 2004. – Вип. 61. – С. 68-72.

Кулинич П. Ф. Правові проблеми охорони і використання земель сільськогосподарського призначення в Україні: моногр. / П. Ф. Кулинич. – К.: Логос, 2011. – 688 с.

Мірошніченко А. М. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України / А. М. Мірошніченко, Р. І. Марусенко. – 4-те вид., переробл. і доповн. – К.: Алерта; Центр учб. л-ри, 2011. – 520 с.

Шульга М. В. Актуальные правовые проблемы земельных отношений в современных условиях: моногр. / М. В. Шульга. – Х.: Консум, 1998. – 224 с.

Т е м а 12. ПРАВОВА ОСНОВА ПРАВА ВОДОКОРИСТУВАННЯ

План

Вступ

1. Води як об’єкт права водокористування.
2. Правове забезпечення водокористування.
3. Суб’єкти права водокористування.
4. Здійснення права водокористування.

Висновки

При написанні цієї роботи слід визначити об’єкт правового регулювання, його ознаки та класифікацію. Підготувати аналіз відповідних нормативних актів, що слугують правовою основою реалізації права водокористування. Надати характеристику суб’єктному складу цього права. Визначити підстави виникнення, припинення права водокористування, права та обов’язки водокористувачів.

Список нормативно-правових актів та літератури

Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Про затвердження Порядку відшкодування збитків, завданих водокористувачам припиненням права або зміною умов спеціального водокористування: постанова Каб. Міністрів України від 14.08.1996 р. № 966 // ЗП Уряду України. – 1996. – № 16. – Ст. 453.

Про затвердження Порядку погодження та видачі дозволів на спеціальне водокористування та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 10.08.1992 р. № 459: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 321 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 12. – Ст. 590.

Про затвердження Правил охорони внутрішніх морських вод і територіального моря від забруднення та засмічення: постанова Каб. Міністрів України від 29.02.1996 р. № 269 // ЗП Уряду України. – 1996. – № 8. – Ст. 241.

Про затвердження Типового договору оренди водних об'єктів: постанова Каб. Міністрів України від 29.05.2013 р. № 420 // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 47. – Ст. 1692.

Гордеев В. И. Содержание права водопользования / В. И. Гордеев // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2005. – Вип. 71. – С. 86-95.

Джуган В. О. Особливості спеціального водокористування в Україні / В. О. Джуган // Держава і право: зб. наук. пр. Юрид. та політ. науки. – 2006. – Вип. 31. – С. 376-380.

Джуган В.О. Види права водокористування / В. О. Джуган // Матеріали Регіонал. наук.-практ. конф., присвяч. 15-ій річниці Юрид. ін-ту [“Верховенство права у правозастосовчій діяльності”] м. Івано-Франківськ, 12-13 жовтня 2007 р. / Юрид. ін-т Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника. – Івано-Франківськ: Юрид. ін-т Прикарпат. нац. ун-ту ім. В. Стефаника, 2007. – С. 217-221.

Науково-практичний коментар Водного кодексу України / за заг. ред. Н. Р. Кобецької. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 357 с.

Соколова А. К. Проблеми законодавчого забезпечення права водокористування [Електрон. ресурс] / А. К. Соколова // Теорія і практика правознавства: електронне видання. – 2013. – Вип. 2 (4). – Режим доступу: <http://nauka.jur-academy/kharkov.ua>

Труфан І. В. Правовий режим малих річок в Україні: моногр. / І. В. Труфан. – Івано-Франківськ; Видавничо-дизайнерський відділ ЦУТ, 2006. – 168 с.

Тема 13. ПРАВОВА ОСНОВА ОХОРОНИ ВОД ТА ЗАПОБІГАННЯ ШКІДЛИВІЙ ДІЇ ВОД

План

Вступ

1. Поняття, зміст правової охорони вод та запобігання шкідливій дії вод.

2. Правове забезпечення охорони вод та запобігання шкідливій дії вод.

3. Правові заходи охорони вод.

4. Правові заходи запобігання шкідливій дії вод.

Висновки

При написанні курсової роботи необхідно висвітлити формулювання поняття, мети, змісту правової охорони вод та запобігання шкідливій дії вод, визначити основні нормативні акти, що є правовою основою регулювання відносин в галузі охорони вод та запобігання шкідливій дії вод, дати характеристику правовим заходам щодо охорони вод та запобігання шкідливій дії вод, визначених чинним законодавством.

Список нормативно-правових актів та літератури

Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Про затвердження порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них: постанова Каб. Міністрів України від 08.05.1996 р. № 486 (із змін. від 07.08.2013 р.) // ЗП України. – 1996. – № 10. – Ст. 318.

Про затвердження Правил охорони поверхневих вод від забруднення зворотними водами: постанова Каб. Міністрів України від 25.03.1999 р. № 465 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 13. – Ст. 518.

Про порядок використання земель у зонах їх можливого затоплення внаслідок повеней і паводків: постанова Каб. Міністрів України від 31.01.2001 р. № 87 // Там же. – 2001. – № 5. – Ст. 188.

Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів: постанова Каб. Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2024 // Там же. – 1998. – № 51. – Ст. 1890.

Власюк С. М. Правова класифікація заходів запобігання шкідливої дії вод / С. М. Власюк // Актуальні проблеми правового забезпечення національної продовольчої безпеки і сталого розвитку сільського господарства України: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених 18.04.2008 р., присвяч. 110-річчю Нац. аграр. ун-ту. – К.: Нац. аграр. ун-т, 2008. – Вип. 106. – С. 41-42.

Власюк С. М. Правове визначення поняття “шкідлива дія вод” / С. М. Власюк // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2010. – Вип. 109. – С. 239-246.

Власюк С. М. Правове забезпечення запобігання шкідливої дії вод (історико-правовий аспект) / С. М. Власюк // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2010. – Вип. 106. – С. 225-231.

Власюк С. М. Правове забезпечення запобігання шкід-

ливої дії вод: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / С. М. Власюк; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого". – Х., 2011. – 19 с.

Джуган В. О. Правове регулювання використання та охорони вод в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / В. О. Джуган. – К., 2009. – 19 с.

Орлов Н. Проблемы совершенствования правовой базы по охране и использованию водных ресурсов Украины / Н. Орлов // Предпринимательство, хозяйство и право. – 1998. – № 6. – С. 24-28.

Плотнікова О. Правовий режим використання і охорони підземних вод / О. Плотнікова // Юрид. вісн. України. – 2000. – № 2. – С. 97-100.

Соколова А. К. Правові аспекти охорони природних об'єктів / А. К. Соколова // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – 2010. – Вип. 110. – С. 91-100.

Труфан І. В. Правовий режим малих річок в Україні: моногр. / І. В. Труфан. – Івано-Франківськ; Видавничо-дизайнерський відділ ЦУТ, 2006. – 168 с.

Т е м а 14. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАДР ДЛЯ НАФТОГАЗОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

План

Вступ

1. Загальна характеристика права користування надрами для видобування корисних копалин в Україні.

2. Суб'єкти та об'єкти права користування надрами для нафтогазової діяльності в Україні.

3. Підстави, порядок та особливості виникнення права користування надрами для видобутку нафти та газу на підставі угод про розподіл продукції.

4. Спеціальні дозволи на користування нафтогазоносними надрами.

5. Підстави та порядок надання та вилучення гірничих відводів.

6. Відповідальність за порушення законодавства про надра.

Висновки

Студент має докладно і всебічно вивчити матеріал з відповідної теми, прочитати додаткову та обов'язкову монографічну літературу, а також орієнтуватись у чинному законодавстві. Необхідно розглянути питання щодо суб'єктного складу та об'єктів права користування надрами для видобутку нафти та газу, визначити підстави, порядок та особливості виникнення права користування надрами. Окремо необхідно розглянути особливості надання спеціальних дозволів на користування нафтогазоносними надрами континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони України.

Список нормативно-правових актів та літератури

Гірничий закон України: Закон України від 06.10.1999 р. № 1127-14 // Офіц. вісн. України. – 1999. – № 43. – Ст. 2125.

Кодекс України про надра: Закон України від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР // Відом. Верхов. Ради України – 1994. – № 36. – Ст. 340.

Про концесії: Закон України від 16.07.1999 р. № 997-14 // Там же. – 1999. – № 41. – Ст. 372.

Про нафту і газ: Закон України від 12.07.2001 р. № 2665-14 // Там же. – 2001. – № 50. – Ст. 262.

Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14.09.1999 р. № 1039-14 // Там же. – 1999. – № 44. – Ст. 391.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Євстігнєєв А. С. Правове регулювання дотримання екологічної безпеки при здійсненні спеціального використання нафтогазоносних надр в Україні / А. С. Євстігнєєв // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 275-281.

Кірін Р. С. Право видобування корисних копалин: моногр. / Р. С. Кірін. – Д.: НГУ, 2011. – 220 с.

Козьяков И. Н. Недропользование в странах СНГ: сравнительно правовой анализ: [моногр.] / И. Н. Козьяков. – В 2-х кн. Кн. 1. – К.: ООО “Имилж принт”. – 2009. – 576 с.

Козьяков І. М. Науково-практичний коментар Гірничого закону України / І. М. Козьяков, Р. С. Кірін. – Д.: НГУ, 2011. – 504 с.

Макаренко Н. А. Видобування нафти та газу як вид права природокористування / Н. А. Макаренко // Тези наук.-практ. конф. “Реформування законодавства України та розвиток суспільних відносин в Україні: питання взаємодії” (м. Ужгород, 30-31 берез. 2013 р.). – Ужгород. – С. 49.

Олійник О. М. Правове регулювання охорони надр за законодавством України (окремі аспекти): моногр. О. Олійник; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – Хмельницький: Поліграфіст-2, 2011. – 139 с.

Шем'яков О. П. Правове регулювання використання та охорони надр в Україні: проблеми теорії, застосування і розвитку законодавства : [моногр.] / О. П. Шем'яков, І. В. Хохлова. – Донецьк: Донбас, 2011. – 514 с.

Т е м а 15. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ

П л а н

Вступ

1. Ліс як національне багатство України.
2. Основні завдання державного регулювання та управління у сфері лісових ресурсів.
3. Система та компетенція органів управління у галузі охорони, використання та відтворення лісу в Україні.
4. Правове регулювання державного контролю за охроною, захистом, використанням та відтворенням лісів.

Висновки

Під час написання курсової роботи студент повинен дослідити питання, що присвячені основним завданням державного регулювання та управління у сфері лісових ресурсів, такі як: забезпечення ефективної охорони, належного захисту, раціонального використання та відтворення лісів в Україні. Першочерговим завданням студента на шляху висвітлення теми курсової роботи повинно стати вивчення понятійного апарату, наприклад таких дефініцій, як: “ліс”, “лісова ділянка”, “лісовий фонд”, “управління”, “органи державного управління”, “державний контроль” тощо. Потрібно розкрити основні завдання державного регулювання та управління у сфері лісових ресурсів, шляхи їх реалізації із посиланням на норми Лісового кодексу України. Ознайомитися із системою органів загальної та спеціальної компетенції в сфері використання, охорони та відтворення лісів, їх компетенцією (особливу увагу приділити центральному органу виконавчої влади, діяльність якого забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісового та мисливського господарства, – Державному агентству лісових ресурсів України). Надати загальну характеристику управління в галузі використання та охорони лісів в Україні. Окремо бажано розкрити сутність державного контролю за охороною, захистом, використанням та відтворенням лісів: суб’єкти державного контролю, його завдання тощо.

Список нормативно-правових актів та літератури

Положення про Державне агентство лісових ресурсів України: затв. Указом Президента України від 13.04.2011 р. № 458/2011 // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 29. – Ст. 1264.

Положення про Міністерство екології та природних ресурсів України: Указ Президента України від 13.04.2011 р. № 452/2011 // Там же. – 2011. – № 29. – Ст. 1258.

Про схвалення Концепції реформування та розвитку лісового господарства: розпорядження Каб. Міністрів України від 18.04.2006 р. № 208-р // Там же. – 2006. – № 16. – Ст. 1207.

Бондарчук Н. В. Актуальні питання правового режиму лісів України / Н. В. Бондарчук // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2012. – № 4. – С. 276-279.

Гарварт Г. А. Принципи державного управління лісовим фондом України / Г. А. Гарварт // Бюл. Міністерства юстиції України. – 2013. – № 4. – С. 74-81.

Гарварт Г. Організаційно-правові засади ведення державного лісового кадастру, обліку та впорядкування лісового фонду України / Г. Гарварт // Підприємництво, госп-во і право: наук.-практ. госп.-прав. журн. – 2013. – № 2. – С. 97-101.

Гарварт Г. Організаційно-правові засади державного управління охорони лісового фонду України / Г. Гарварт // Там же. – 2013. – № 3. – С. 162-165.

Гетьман А. П. Вступ до теорії еколого-процесуального права України: навч. посіб. / А. П. Гетьман. – Х. : Основа, 1998. – 208 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Єгорова Т. П. Державне управління лісовою галуззю в Україні і Російській Федерації: порівняльний аналіз / Т. П. Єгорова // Вісн. Нац. ун-ту “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. Серія: Екон. теорія та право: зб. наук. пр. / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – № 1 (12). – С. 250-260.

Костицький В. В. Лісове право України: навч. посіб. / В. В. Костицький. – К. : НІЧЛАВА, 1999. – 164 с.

Науково-практичний коментар Лісового кодексу України / Г. І. Балюк, А. П. Гетьман, Т. Г. Ковальчук та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.

Печуляк В. П. Лісове право України: теоретико-правові питання визначення / В. П. Печуляк // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2011. – № 4. – С. 301-304.

Тема 16. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОХОРОНИ ОБ'ЄКТІВ РОСЛИННОГО СВІТУ

План

Вступ

1. Поняття об'єктів рослинного світу, їх ознаки, класифікація.
2. Правова основа охорони об'єктів рослинного світу.
3. Правові заходи щодо охорони об'єктів рослинного світу.
4. Юридична відповідальність за порушення законодавства в сфері охорони рослинного світу.

Висновки

При дослідженні питань курсової роботи слід зупинитися на визначенні понять як об'єктів правової охорони – “рослинний світ”, “об'єкти рослинного світу”, “природні рослинні ресурси”. Визначити нормативні акти, що містять норми щодо охорони рослинного світу, надати їх характеристику. Проаналізувати правові заходи, передбачені насамперед Законом України “Про рослинний світ”. Визначити види юридичної відповідальності у сфері охорони рослинного світу.

Список нормативно-правових актів та літератури

Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 р. № 3852-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – № 17. – Ст. 99 (в ред. Закону від 08.02.2006 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2006. – № 21. – Ст. 170).

Порядок заготівлі другорядних лісових матеріалів і здійснення побічних лісових користувань в лісах України: затв. постановою Каб. Міністрів України від 23.04.1996 р. № 449 // Зб. законодавчих актів України про охорону навколиш. природ. середовища. – 1997. – Т. 2. – С. 292-294.

Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних ділянок: затв. постановою Каб. Міністрів України від

16.05.2007 р. № 733 // Офіц. вісн. України. – 2007. – № 37. – Ст. 1483.

Порядок спеціального використання лісових ресурсів: затв. постановою Каб. Міністрів України від 23.05.2007 р. № 761 // Там же. – 2007. – № 39. – Ст. 1550.

Правила відтворення лісів: затв. постановою Каб. Міністрів України від 01.03.2007 р. № 303 // Там же. – 2007. – № 16. – Ст. 589.

Про затвердження Положення про Зелену книгу України: постанова Каб. Міністрів від 29.08.2002 р. № 1286 // Там же. – 2002. – № 36. – Ст. 1692.

Про рослинний світ: Закон України від 19.04.1999 р. № 591-XIV // Відом. Верхов. Ради України. – 1999. – № 22-23. – Ст. 198.

Про Червону книгу України: Закон України від 07.02.2002 р. № 3055-III // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 10. – Ст. 462.

Гетьман А. П. Проблеми кодифікації законодавства про рослинний світ: деякі міркування (коментар до Закону України “Про рослинний світ”) / А. П. Гетьман // Вісн. акад. прав. наук України. – Х.: Право. – 1999. – № 3 (18). – С. 103-109.

Елькин С. В. Цели и правовые ограничения охраны, использования и воспроизводства растительного мира в Украине / С. В. Елькин // Підприємництво, госп-во і право. – 2004. – № 4. – С. 142-144.

Науково-практичний коментар Лісового кодексу України / Г. І. Балюк, А. П. Гетьман, Т. Г. Ковальчук та ін. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.

Попов В. К. Правові проблеми використання і охорони рослинного світу / В. К. Попов, А. П. Гетьман // Право України. – 2000. – № 1. – С. 51-53.

Соколова А. К. Деякі проблеми права власності на об’єкти рослинного світу / А. К. Соколова // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2004. – Вип. 68. – С. 61-67.

Соколова А. К. Правове забезпечення охорони, відтворення й використання об’єктів рослинного світу / А. К. Соколо-

ва // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2008. – Вип. 94. – С. 104-110.

Соколова А. К. Флористичне право України: проблеми формування та розвитку: [моногр.] / А. К. Соколова. – Х.: Право, 2009. – 288 с.

Т е м а 17. ПРАВО ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ОБ'ЄКТИ ТВАРИННОГО СВІТУ УКРАЇНИ

План

Вступ

1. Поняття та види об'єктів тваринного світу, що можуть перебувати у приватній власності фізичних і юридичних осіб.

2. Суб'єкти права приватної власності на об'єкти тваринного світу.

3. Поняття права приватної власності на об'єкти тваринного світу та правові підстави її виникнення, зміни та припинення.

4. Особливості підтвердження законності набуття права приватної власності на об'єкти тваринного світу (цільове призначення, документи, дозволи, паспорти).

5. Юридична відповідальність за порушення права приватної власності на об'єкти тваринного світу.

Висновки

Курсова робота повинна бути орієнтована на розгляд особливості екологічного визначення об'єктів тваринного світу; поняття та розвитку права приватної власності на тваринний світ; визначення адміністративних та цивільно-правових підстав виникнення, зміни та припинення права приватної власності на об'єкти тваринного світу; порядку підтвердження законності набуття об'єктів тваринного світу у приватну власність. Особливу увагу слід приділити видам юридичної відповідальності за порушення законодавства про тваринний світ.

Список нормативно-правових актів та літератури

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України від 16.05.1995 р. № 162/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 21. – Ст. 152.

Про затвердження Порядку здійснення любительського і спортивного рибальства: постанова Каб. Міністрів України від 18.07.1998 р. № 1126 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 29. – Ст. 1099.

Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування збитків, завданих унаслідок порушення законодавства в галузі мисливського господарства та полювання (крім видів, занесених до Червоної книги України): наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України та Державного комітету лісового господарства України від 18.07.2007 р. № 332/262 // Там же. – 2007. – № 58. – Ст. 2319.

Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення цінних видів водних біоресурсів: постанова Каб. Міністрів України від 21.11.2011 р. № 1209 // Там же. – 2011. – № 92. – Ст. 3342.

Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21.02.2006 р. № 3447-IV // Там же. – 2006. – № 11. – Ст. 692.

Про мисливське господарство і полювання: Закон України від 22.02.2000 р. № 1478-III // Там же. – 2000. – № 12. – Ст. 442.

Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.1992 р. № 2460-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1992. – № 34. – Ст. 502.

Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів: Закон України від 08.07.2011 р. № 3677-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 59. – Ст. 2351.

Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них: Закон України від 06.02.2003 р. № 486-IV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 10. – Ст. 430.

Про розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, а також за знищення чи погіршення середовища їх перебування (зростання): постанова Каб. Міністрів України від 07.11.2012 р. № 1030 // Там же. – 2012. – № 85. – Ст. 3466

Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. № 2896-III // Там же. – 2002. – № 2. – Ст. 47.

Про Червону книгу України: Закон України від 07.02.2002 р. № 3055-III // Там же. – 2002. – № 10. – Ст. 462.

Григор'єва Т. В. Правові засади використання, охорони та відтворення водних живих ресурсів: моногр. / Т. В. Григор'єва. – Х.: Право, 2011. – 176 с.

Тваринний світ України: правова охорона, використання та відтворення / за заг. ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.

Шахов В. С. Право пользования охотничьими угодьями / В. С. Шахов. – К.: Вища шк., 1993. – 160 с.

Шеховцов В. В. Правове регулювання права приватної власності на об'єкти тваринного світу в Україні: моногр. / В. В. Шеховцов; за наук. ред. А.П. Гетьмана. – Х.: ФІНН, 2010. – 200 с.

Тема 18. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ НАДЗВИЧАЙНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ СИТУАЦІЙ

План

Вступ

1. Поняття надзвичайних екологічних ситуацій, їх основні елементи та класифікація.

2. Поняття та правовий режим зони надзвичайної екологічної ситуації, підстави та порядок її оголошення, зміни та припинення.

3. Особливості правового режиму територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

4. Правове забезпечення захисту населення і територій, запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних екологічних ситуацій.

Висновки

У курсовій роботі потрібно дослідити поняття надзвичайних екологічних ситуацій, розглянути їх основні елементи та здійснити класифікацію за різними критеріями (характером походження, ступенем поширення, розміром людських втрат і матеріальних збитків, місцезнаходженням джерела виникнення тощо). Надати визначення зони надзвичайної екологічної ситуації, охарактеризувати її правовий режим, підстави та порядок її оголошення, зміни та припинення. Розкрити особливості правового режиму територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, а також проаналізувати механізм правового забезпечення захисту населення і територій, запобігання та ліквідації наслідків надзвичайних екологічних ситуацій.

Список нормативно-правових актів та літератури

Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2013. – № 34-35. – Ст. 458.

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Там же. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Про Загальнодержавну цільову програму захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2013-2017 роки: Закон України від 07.06.2012 р. № 4909-VI // Там же. – 2013. – № 19-20. – Ст. 173.

Про затвердження Класифікаційних ознак надзвичайних ситуацій: наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України

від 12.12.2012 р. № 1400 // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 12. – Ст. 470.

Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями: постанова Каб. Міністрів України від 24.03.2004 р. № 368 // Там же. – 2004. – № 12. – Ст. 740.

Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. № 1908-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2000. – № 42. – Ст. 348.

Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV // Там же. – 2003. – № 39. – Ст. 351.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № 1550-III // Там же. – 2000. – № 23. – Ст. 176.

Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27.02.1991 р. № 791а-XII // Відом. Верхов. Ради УРСР. – 1991. – № 16. – Ст. 198.

Екологічне право України в запитаннях та відповідях: навч. посіб. / А. П. Гетьман та ін. – Х.: Одиссей, 2008. – 480 с.

Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Нац. ун-т “Одес. юрид. акад.”; за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Шараєвська Т. А. Правове регулювання захисту територій і громадян за надзвичайних екологічних ситуацій в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право / Т. А. Шараєвська ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : [б. в.], 2013. – 19 с.

Тема 19. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

План

Вступ

1. Поняття та ознаки екологічної безпеки.
2. Об'єкти та суб'єкти забезпечення екологічної безпеки.
3. Правовідносини у сфері екологічної безпеки: поняття, особливості, види.
4. Екологічний ризик у правовідносинах екологічної безпеки: визначення, правова класифікація.
5. Місце права екологічної безпеки в системі права України та в системі екологічного права України.

Висновки

При розкритті питань за темою необхідно проаналізувати поняття екологічної безпеки, визначити її ознаки та види за різними критеріями. Дослідити об'єкти та суб'єкти забезпечення екологічної безпеки. Визначити роль екологічного ризику у формуванні правовідносин екологічної безпеки, його юридичну природу та ознаки.

Список нормативно-правових актів та літератури

Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI // Офіц. вісн. України. – 2012. – № 89. – Ст. 3589.

Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 р. № 1908-III // Там же. – 2000. – № 32. – Ст. 1340.

Про об'єкти підвищеної небезпеки: Закон України від 18.06.2001 р. № 2245-III // Відом. Верхов. Ради України. – 2001. – № 15. – Ст. 73.

Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 29. – Ст. 1433.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ (зі змін. та допов.) // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000 р. № // Офіц. вісн. України. – 2000. – № 15. – Ст. 588.

Андрейцев В. І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. / В. І. Андрейцев. – К.: Знання-Прес, 2002. – 332 с.

Екологічна та радіаційна безпека: довідник: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. – Х.: НУА, 2003. – 320 с.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – 2-ге вид. – К.: ТОВ “Вид-во «Юрид. думка»”, 2008. – 848 с.

Екологічне право. Особлива частина: підруч. Повний академічний курс / за ред. В. І. Андрейцева. – К.: Істина, 2001. – 544 с.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Кобецька Н. Р. Екологічне право України: навч. посіб. / Н. Р. Кобецька. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 352 с.

Національна безпека України: структура та напрямки реалізації: [навч. посіб.]. – Х.: Фоліо, 2002. – 285 с.

Правове регулювання екологічної безпеки в Україні: навч. посіб. / А. П. Гетьман, М. В. Шульга, В. Л. Бредіхіна та ін. – Х.: Право, 2012. – 296 с.

Тема 20. ВІДХОДИ ЯК ОБ’ЄКТ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

План

Вступ

1. Поняття відходів як об’єкта права власності.
2. Суб’єкти права власності на відходи, їх права та обов’язки.
3. Поняття та ознаки безхазяйних відходів.

4. Порядок виявлення та обліку безхазяйних відходів.

5. Юридична відповідальність за порушення законодавства про відходи.

Висновки

При підготовці даної курсової роботи необхідно надати поняття відходів як об'єкта права власності. Визначити та дослідити суб'єктів права власності на відходи, їх права та обов'язки. Здійснити аналіз поняття та ознак безхазяйних відходів, розглянути порядок їх виявлення та обліку. Визначити юридичну відповідальність за порушення законодавства в цій сфері.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про відходи: Закон України від 05.03.1998 р. № 187/98-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 36-37. – Ст. 242.

Про затвердження Порядку виявлення та обліку безхазяйних відходів: постанова Каб. Міністрів України від 03.08.1998 р. № 1217 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 31. – С. 95.

Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. № 2818-VI // Там же. – 2011. – № 3. – С. 13. – Ст. 158.

Про основні напрямки державної політики України в галузі охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: постанова Верхов. Ради України від 05.03.1998 р. № 188/98-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 38-39. – Ст. 248.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка. – К.: ТОВ “Вид-во «Юрид. думка»”, 2008. – 720 с.

Тема 21. ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

План

Вступ

1. Атмосферне повітря як об’єкт еколого-правової охорони.
2. Особливості правового регулювання охорони атмосферного повітря.
3. Державне управління в галузі охорони атмосферного повітря.
4. Юридична відповідальність за порушення законодавства щодо охорони атмосферного повітря.

Висновки

При розкритті питань за темою необхідно визначити актуальність теми дослідження, мету, наукову новизну, теоретичне значення роботи. Проаналізувати поняття “атмосферне повітря”. Визначити співвідношення понять “атмосферне повітря”, “повітряний простір”, “космос”. Надати загальну характеристику правових заходів щодо охорони атмосферного повітря в Україні. Дослідити особливості правової регламентація шумового, радіаційного та інших видів забруднень атмосферного повітря. Розглянути систему правових заходів щодо охорони атмосферного повітря: дозвільного, попереджувального, контрольного, стимулюючого, поновлювального, заборонного характеру. Проаналізувати заходи, що впроваджуються для забезпечення охорони атмосферного повітря, а саме: екологічний податок, відшкодування збитків та інші. Дослідити особливості від-

повідальності за порушення законодавства в сфері охорони атмосферного повітря, звернути увагу на відшкодування шкоди, завданої порушенням атмосферо-охоронного законодавства. Провести ґрунтовний аналіз монографій, наукових статей та дисертаційних досліджень, а також нормативно-правових актів, рекомендованих до вивчення. Визначити шляхи та перспективи розвитку екологічного законодавства в цій сфері.

Список нормативно-правових актів та літератури

Методика розрахунку розмірів відшкодування збитків, які завдані державі в результаті наднормативних викидів забруднюючих речовин у атмосферне повітря: затв. наказом Мінприроди України від 10.12.2008 р. № 639 // Офіц. вісн. України. – 2009. – № 5. – Ст. 151.

Повітряний кодекс України: Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI // Відом. Верхов. Ради України. – 2011. – № 48-49. – Ст. 536.

Порядок розроблення та затвердження нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах та впливу фізичних факторів пересувних джерел забруднення атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 303 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 12. – Ст. 575.

Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24.02.1994 р. № 4004-XII // Відом. Верхов. Ради України. – 1994. – № 27. – Ст. 218.

Про затвердження Інструкції про порядок та критерії взяття на державний облік об'єктів, які справляють або можуть справляти шкідливий вплив на здоров'я людей і стан атмосферного повітря, видів та обсягів забруднюючих речовин, що викидаються в атмосферне повітря: наказ Міністерства екології та природних ресурсів від 10.05.2002 р. № 177 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 22. – Ст. 1074.

Про затвердження переліку найбільш поширених і небезпечних забруднюючих речовин, викиди яких в атмосферне повітря підлягають регулюванню: постанова Каб. Міністрів

України від 29.11.2001 р. № 1598 // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 49. – Ст. 2187.

Про затвердження Порядку ведення державного обліку в галузі охорони атмосферного повітря: постанови Каб. Міністрів України від 13.12.2001 р. № 1655 // Там же. – 2001. – № 51. – Ст. 2274.

Про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів України від 09.03.1999 р. № 343 // Там же. – 1999. – № 10. – Ст. 393.

Про затвердження Порядку погодження і видачі дозволів на провадження діяльності, пов'язаної із штучними змінами стану атмосфери та атмосферних явищ у господарських цілях: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 301 // Там же. – 2002. – № 12. – Ст. 573.

Про затвердження Порядку проведення та оплати робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку підприємств, установ, організацій та громадян-підприємців, які отримали такі дозволи: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 302 // Там же. – 2002. – № 12. – Ст. 574.

Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 21.06.2001 р. № 2707-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – № 48. – Ст. 252.

Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів України від 13.03.2002 р. № 300 // Офіц. вісн. України. – 2002. – № 12. – Ст. 572.

Про Порядок розроблення та затвердження нормативів екологічної безпеки атмосферного повітря: постанова Каб. Міністрів від 13.03.2002 р. № 299 // Там же. – 2002. – № 12. – Ст. 571.

Бринчук М. М. Правовая охрана атмосферного воздуха / М. М. Бринчук; отв. ред. О. С. Колбасов. – М.: Наука, 1985. – 174 с.

Бринчук М. М. Развитие правовой охраны атмосферного воздуха / М. М. Бринчук // Эколог. право. – 2002. – № 4 (Спец.

вып.). – С. 3-9.

Габитов Р. Х. Теоретические проблемы правовой охраны атмосферы земли в современных условиях: автореф. дис. на соискание науч. степени д-ра юрид. наук: спец. 12.00.06 “Природоресурсное право; аграрное право; экологическое право” / Р. Х. Габитов. – Уфа, 2000. – 47 с.

Краснова Ю. А. Правове регулювання забезпечення екологічної безпеки в галузі цивільної авіації України: моногр. / Ю. А. Краснова. – К.: Вид.-поліграф. центр “Київ. ун-т”, 2011. – 181 с.

Лозо В. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Регламентация виробництва “екологічно сприятливих” автомобілів і палива, що споживається ними, в історії законодавства ЄС про охорону атмосферного повітря / В. Лозо // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2006. – № 4 (47). – Х.: Право, 2006. – С. 225-234.

Малышева Н. Р. Охрана окружающей среды от шумового воздействия (правовые и организационные вопросы) / Н. Р. Малышева. – К.: Наук. думка, 1984. – 143 с.

Науково-практичний коментар Закону України “Про охорону атмосферного повітря” / за ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 328 с.

Рибачек В. Державний, громадський і виробничий контроль за охороною атмосферного повітря / В. Рибачек // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 5. – С. 88-90.

Рибачек В. К. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Щодо визначення поняття “атмосферне повітря” в екологічному законодавстві України / В. К. Рибачек // Там же. – 2007. – № 7. – С. 56-57.

Сільнова А. Відповідальність за порушення атмосферно-охоронного законодавства України / А. Сільнова // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 1. – С. 106-111.

Сільнова А. Правова охорона озонowego шару атмосфери / А. Сільнова // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. –

№ 6. – С. 111-116.

Трегубенко Г. П. Проблемні аспекти охорони атмосферного повітря в Україні / Г. П. Трегубенко // *Europejska nauka XXI powieka – 2009. V. 7. Prawo. Historia. Filozofia : Materialy V miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji. – Przemysl : Nauka i studia, 2009. – С. 33-35.*

Філоненко І. В. [Яреськовська І. \[## **Т е м а 22. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ КУРОРТІВ**\]\(http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Якість атмосферного повітря за європейськими стандартами: зміни, яких потребує чинне законодавство України, у сфері якості атмосферного повітря / І. Яреськовська // <i>Юрид. газета. – 2013. – № 29/30 \(16 липня\). – С. 41-42.</i></p></div><div data-bbox=\)](http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR=Правові засади моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря / І. В. Філоненко // <i>Актуальні проблеми юридичної науки: зб. тез міжнар. наук. конф. “Десяті осінні юрид. читання” (м. Хмельницький, 18-19 лист. 2011 р. / Хмельн. ун-т упр. та права. – Хмельницький: Хмельн. ун-т упр. та права, 2011. – Ч. 2. – С. 303-305.</i></p></div><div data-bbox=)

План

Вступ

1. Загальна характеристика законодавства щодо використання, відтворення та охорони курортів.
2. Поняття та юридичні ознаки курорту.
3. Види та порядок використання природних ресурсів курорту.
4. Зміст правової охорони курорту.
5. Юридична відповідальність за порушення законодавства щодо використання та охорони курортів.

Висновки

На підставі аналізу чинного екологічного законодавства та наукової юридичної літератури в роботі необхідно визначити поняття курорту, його юридичні ознаки. Визначити основні напрями та види використання природних лікувальних ресурсів курорту, розкрити заходи правової охорони курортних територій. Проаналізувати наслідки порушення чинного екологічного законодавства щодо використання та охорони курортів. Зазначити напрями вдосконалення та подальшого розвитку чинного законодавства в цій галузі.

Список нормативно-правових актів та літератури

Порядок створення та ведення Державного кадастру природних територій курортів: постанова Каб. Міністрів України від 23.05.2001 р. № 562 // Офіц. вісн. України. – № 21. – 2001. – Ст. 953.

Про екологічну мережу України: Закон України від 24.06.2004 р. № 1864-IV // Там же. – 2004. – № 29. – Ст. 1950.

Про затвердження загального положення про санаторно-курортний заклад: постанова Каб. Міністрів України від 11.07.2001 р. № 805 // Там же. – 2001. – № 28. – Ст. 1260.

Про курорти: Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III // Там же. – 2000. – № 44. – Ст. 1884.

Габчак Н. Ф. Курортно-рекреаційні зони Закарпаття: обґрунтування сутності та складових формування / Н. Ф. Габчак // Вісн. Львів. ун-ту. Серія: міжнародні відносини. – 2008. – Вип. 24. – С. 54-58.

Савоста О. Удосконалення державного регулювання сфери використання та охорони приморських курортів України / О. Савоста // зб. наук. пр. “Державне управління та місцеве самоврядування”. – 2010. – Вип. 1 (4).

Ткаченко О. М. Право користування курортними, лікувально-оздоровчими та рекреаційними зонами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / О. М. Ткаченко; Нац. юрид. акад.

України ім. Я. Мудрого – Х., 1999. – 16 с.

Ткаченко О. М. Про становлення права лікувально-рекреаційного природокористування / О. М. Ткаченко // Вісн. Акад. прав. наук: зб. наук. пр. – № 1 (28). – 2002. – Х.: Право, 2002. – С. 124-129.

Т е м а 23. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ БІОСФЕРНИХ ЗАПОВІДНИКІВ

П л а н

Вступ

1. Поняття та ознаки біосферного заповідника як особливо охоронної природної території.

2. Правове регулювання охорони біосферних заповідників як складових елементів екологічної мережі України.

3. Зміст та заходи правової охорони біосферних заповідників.

4. Юридична відповідальність за порушення законодавства в галузі використання, відтворення та охорони біосферних заповідників.

Висновки

У роботі необхідно дослідити особливості правового регулювання охорони та відновлення біосферних заповідників шляхом дослідження чинного екологічного законодавства України та відповідних міжнародно-правових актів. Визначити поняття особливо охоронної природної території – біосферного заповідника, формулюючи його основні юридичні ознаки. Проаналізувати основні заходи правової охорони щодо цих територій та юридичну відповідальність у разі їх порушення. У висновках слід навести основні шляхи розвитку та вдосконалення чинної системи екологічного законодавства щодо біосферних заповідників з урахуванням міжнародно-правового досвіду.

Список нормативно-правових актів та літератури

Про затвердження такс для обчислення розміру шкоди, заподіяної порушенням законодавства про природно-заповідний фонд: постанова Каб. Міністрів України від 24.07.2013 р. № 541 // Офіц. вісн. України. – 2013. – № 63. – Ст. 2286.

Про невідкладні заходи щодо забезпечення додержання законодавства в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду України: Указ Президента України від 11.11.2004 р. № 1396/ 2004 // Уряд. кур'єр від 17.11.2004 р. – № 219.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 р. № 1264-ХІІ // Відом. Верхов. Ради України. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-ХІІ // Там же. – 1992. – № 34. – Ст. 502.

Басакова С. И. О законодательном регулировании особо охраняемых природных территорий / С. И. Басакова, Е. Ю. Лихачева // Рос. юстиция. – 2011. – № 6. – С. 50-53.

Ващишин М. Я. Проблеми систематизації законодавства України про екологічну мережу / М. Я. Ващишин // Актуальні питання кодифікації екологічного законодавства України : зб. тез наук. доп. учасників “круглого столу” (9 листоп. 2012 р.) / Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”, Нац. акад. прав. наук України, Всеукр. еколог. ліга. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”, 2012. – С. 104-107.

Герасименко Я. Деякі проблеми юридичної відповідальності за порушення законодавства про природно-заповідний фонд України / Я. Герасименко // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2010. – № 1 (60). – Х. : Право, 2010. – С. 272-280.

Годованюк А. Й. Правовий режим земель природно-заповідного фонду: автореф. дис.... канд. юрид. наук: 12.00.06 / А. Й. Годованюк. – К., 2008. – 19 с.

Ковтун О. М. Законодавство України про охорону природно-заповідного фонду: становлення, сучасний стан, проблеми реформування / О. М. Ковтун // Адвокат. – 2008. – № 2. –

С. 21-24.

Товкун М. О. Особливості правового режиму біосферних заповідників як складника екологічної мережі / М. О. Товкун // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2008. – Вип. 95. – С. 200-204.

Шарапова С. В. Актуальні проблеми правової охорони територій та об'єктів природно-заповідного фонду України / С. В. Шарапова // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2011. – Вип. 113. – С. 57-63.

Т е м а 24. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

План

Вступ

1. Становлення та розвиток міжнародно-правової охорони навколишнього природного середовища.

2. Поняття, принципи, об'єкти та суб'єкти міжнародно-правової охорони навколишнього природного середовища.

3. Міжнародно-правова охорона Світового океану та внутрішніх вод.

4. Міжнародно-правова охорона флори і фауни.

5. Міжнародно-правова охорона атмосферного повітря, озонового шару та космічного простору.

Висновки

У курсовій роботі необхідно надати визначення міжнародно-правової охорони навколишнього природного середовища, розглянути історичні етапи її становлення та розвитку. Охарактеризувати її принципи (охорона довкілля на благо нинішнього та майбутнього поколінь, право людини на сприятливе навколишнє середовище, суверенітет держав над власними природними ресурсами, недопущення негативного впливу на довкілля, відповідальність держав за погіршення стану навколишнього природного середовища та ін.), об'єкти та суб'єктів,

звернувши особливу увагу на міжнародні міжурядові та неурядові організації, діяльність яких пов'язана з вирішенням екологічних проблем. Проаналізувати основні міжнародно-правові акти, спрямовані на охорону Світового океану, внутрішніх вод, флори, фауни, атмосферного повітря, озонового шару та космічного простору.

Список нормативно-правових актів та літератури

Віденська конвенція про охорону озонового шару від 22.03.1985 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_088

Декларація правових принципів діяльності держав з дослідження та використання космічного простору від 13.12.1963 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_a31

Декларація Ріо-де-Жанейро щодо навколишнього середовища та розвитку від 14.06.1992 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_455

Конвенція з охорони та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер від 17.03.1992 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_273

Конвенція про водно-болотні угіддя, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування водоплавних птахів від 02.02.1971 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_031

Конвенція про захист Чорного моря від забруднення від 21.04.1992 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_065

Конвенція про збереження мігруючих видів диких тварин від 23.06.1979 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_136

Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі від 19.09.1979 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/>

[show/995_032](#)

Конвенція про транскордонне забруднення повітря на великі відстані від 13.11.1979 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_223

Міжнародна конвенція по запобіганню забрудненню з суден від 02.11.1973 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896_009.

Стокгольмська Декларація (щодо питань навколишнього середовища) від 16.06.1972 р. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_454

Екологічне право: підруч. / за ред. А. П. Гетьмана; Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого”. – Х.: Право, 2013. – 432 с.

Задорожній О. В. Міжнародне право навколишнього середовища: підруч. / О. В. Задорожній, М. О. Медведєва; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ін-т міжнар. відносин. – К.: Вид. дім “Промені”, 2010. – 510 с.

Колбасов О. С. Международно-правовая охрана окружающей среды / О. С. Колбасов. – М.: Междунар. отношения, 1982. – 240 с.

Международное экологическое право: учебник / отв. ред. Р. М. Валеев. – М.: Статут, 2012. – 639 с.

СПИСОК ОСНОВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Підручники, навчальні посібники, тексти лекцій

Андрейцев В. І. Право екологічної безпеки: навч. та наук.-практ. посіб. / В. І. Андрейцев. – К.: Знання-Прес, 2002. – 332 с.

Балюк Г. І. Екологічне право України: конспект лекцій у схемах (Загальна і Особлива частина): [навч. посіб.] / Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 192 с.

Водне право України: навч. посіб. / В. О. Процевський, О. М. Шуміло. – К.: Центр учб. л-ри, 2012. – 176 с.

Гетьман А. П. Вступ до теорії еколого-процесуального права України: навч. посіб. / А. П. Гетьман. – Х.: Основа, 1998. – 205 с.

Екологічне право України в запитаннях та відповідях: навч. посіб. / А. П. Гетьман, М. В. Шульга, Г. В. Анісімова, А. К. Соколова. – Х.: ТОВ “Одіссей”, 2007. – 480 с.

Екологічне право України. Академічний курс: підруч. / за заг. ред. Ю. С. Шемшученка; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ. ун-т права. – 2-ге вид. – К.: Юрид. думка, 2008. – 720 с.

Екологічне право України. Загальна частина: навч. посіб. / за заг. ред. О. М. Шуміла. – Х.: ХНУВС, 2010. – 292 с.

Екологічне право України. Особлива частина: навч. посіб. / О. М. Шуміло (кер. авт. кол.), В. А. Зуєв, І. В. Бригадир та ін. – К.: Центр учб. л-ри, 2013. – 432 с.

Екологічне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. І. Каракаша. – О.: Фенікс, 2012. – 788 с.

Екологічний менеджмент: навч. посіб. / за ред. В. Ф. Семенова, О. Л. Михайлюк. – К.: Знання, 2006. – 366 с.

Ерофеев Б. В. Экологическое право России: учебник / Б. В. Ерофеев. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Юристъ, 1996. – 624 с.

Кобецька Н. Р. Екологічне право України: навч. посіб. /

Н. Р. Кобецька. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 352 с.

Ковтун О. М. Правова охорона територій та об'єктів природно-заповідного фонду України: навч. посіб. / О. М. Ковтун. – К.: Прецедент, 2010. – 229 с.

Козак З. Доступ до правосуддя з питань довкілля: посіб. / З. Козак, І. Тустановська. – Л.: Мета, 2002. – 200 с.

Костицький В. В. Екологічне право України: підруч. / В. В. Костицький. – Дрогобич: Коло, 2012. – 360 с.

Кравченко С. М. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища: підруч. / С. М. Кравченко, А. О. Андрусевич, Дж. Бонайн; за заг. ред. С. М. Кравченко. – Л.: Вид. центр ЛНУ, 2002. – 336 с.

Краснова М. В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / М. В. Краснова. – К.: Алерта, 2012. – 216 с.

Лукашук И. И. Международное право. Особенная часть: учебник / И. И. Лукашук; Ин-т государства и права РАН, Акад. прав. ун-т. – М.: БЕК, 1997. – 410 с.

Міжнародне право: Основні галузі: [підруч.] / за ред. В. Г. Буткевича. – К.: Либідь, 2004. – 816 с.

Право довкілля (екологічне право): навч. посіб. / Львів. нац. ун-т ім. І. Франка; за ред. П. Д. Пилипенка. – К.: Ін Юре, 2010. – 401 с.

Правові форми екологічного контролю: навч. посіб. / М. В. Краснова, Е. В. Позняк, Т. П. Коваленко та ін.; за ред. М. В. Красної. – К.: Алерта, 2012. – 760 с.

Рябець К. А. Екологічне право України: навч. посіб. / К. А. Рябець. – К.: Центр учб. л-ри, 2009. – 438 с.

Сафронов Т. А. Екологічні основи природокористування: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. А. Сафронов. – Л.: Новий світ-2000, 2003. – 248 с.

Тимченко Л. Д. Міжнародне право: підруч. / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К.: Знання, 2012. – 631 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

Монографії

Андрейцев В. І. Актуальні проблеми екологічного права: новітні доктрини: ретроспективний аналіз та погляд у майбутнє / В. І. Андрейцев; матеріали доповіді Міжнар. круглого столу “Актуальні проблеми екологічного права”. – Д.: НГУ, 2010. – 153 с.

Андрейцев В. І. Екологічне право і законодавство суверенної України: проблеми реалізації державної екологічної політики: [моногр.] / В. І. Андрейцев. – Д.: НГУ, 2011. – 373 с.

Бредіхіна В. Л. Конституційні засади права громадян на безпечне навколишнє природне середовище: моногр. / В. Л. Бредіхіна. – Х.: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2008. – 168 с.

Гвоздик П. О. Джерела екологічного права: моногр. / відп. ред. Н. Р. Малишева. – К.: Алерта, 2012. – 304 с.

Григор'єва Т. В. Правові засади використання, охорони та відтворення водних живих ресурсів: моногр. / Т. В. Григор'єва. – Х.: Право, 2011. – 176 с.

Кирєєва І. В. Припинення прав громадян України щодо використання природних об'єктів: підстави та порядок: [моногр.] / І. В. Кирєєва. – Х.: ФІНН, 2009. – 160 с.

Козьяков И. Н. Недропользование в странах СНГ: сравнительно-правовой анализ: [моногр.] / И. Н. Козьяков. – В 2-х кн. Кн. 1. – К.: ООО “Имилж принт”. – 2009. – 576 с.

Комарницький В. М. Організаційно-правові питання спеціального природокористування: моногр. / В. М. Комарницький. – Луганськ: ЛДУВС, 2010. – 192 с.

Комарницький В. М. Право спеціального природокористування: моногр. / В. М. Комарницький. – Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. – 424 с.

Костицький В. В. Екологія перехідного періоду: держава, право, економіка (економіко-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища в Україні): [моногр.] / В. В. Костицький. – 2-ге вид. – К.: Укр. інформ.-прав. центр,

2001. – 390 с.

Краснова М. В. Компенсація шкоди за екологічним законодавством України (теоретико-правові аспекти): моногр. / М. В. Краснова. – К.: Вид.-поліграф. центр “Київ. ун-т”, 2008. – 439 с.

Кулинич П. Ф. Правові проблеми охорони і використання земель сільськогосподарського призначення в Україні: моногр. / П. Ф. Кулинич. – К.: Логос, 2011. – 688 с.

Лейба Л. В. Земельні спори та порядок їх вирішення: моногр. / Л. В. Лейба. – Х.: Право, 2007. – 160 с.

Лозо В. І. Становлення і розвиток правових основ екологічної стратегії Європейського Союзу: моногр. / В. І. Лозо. – Х.: Право, 2009. – 252 с.

Носік В. В. Право власності на землю Українського народу: моногр. / В. В. Носік. – К.: Юрінком Інтер. – 2006. – 554 с.

Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрямки вдосконалення : [моногр.] / А. П. Гетьман, М. В. Шульга, А. М. Статівка та ін.; за ред. А. П. Гетьмана та В. Ю. Уркевича. – Х.: Право, 2012. – 448 с.

Соколова А. К. Флористичне право України: проблеми формування та розвитку: [моногр.] / А. К. Соколова. – Х.: Право, 2009. – 288 с.

Труфан І. В. Правовий режим малих річок в Україні: моногр. / І. В. Труфан. – Івано-Франківськ; Вид.-дизайнер. відділ ЦУТ. – 2006. – 168 с.

Філатова В. К. Правові засади геологічного вивчення надр в Україні: моногр. / В. К. Філатова, Т. М. Шульга. – Х.: ФІНН, 2011. – 144 с.

Хвесик М. А. Економіко-правове регулювання природокористування / М. А. Хвесик, Л. М. Горбач, Ю. П. Кулаковський. – К.: Кондор, 2004. – 524 с.

Черкашина М. К. Юридичні гарантії права природокористування: моногр. / М. К. Черкашина; за ред. А. П. Гетьмана. – Х.: ФІНН, 2010. – 176 с.

Шем'яков О. П. Правове регулювання використання та охорони надр в Україні: проблеми теорії, застосування і розвитку законодавства: [моногр.] / О. П. Шем'яков, І. В. Хохлова. –

Донецьк: Держ. вид-во “Донбас”, 2011. – 515 с.

Шемшученко Ю. С. Организационно-правовые вопросы охраны окружающей природной среды в СССР / Ю. С. Шемшученко. – К.: Наук. думка, 1976. – 276 с.

Шеховцов В. В. Правове регулювання права приватної власності на об'єкти тваринного світу в Україні: моногр. / В. В. Шеховцов; за наук. ред. А. П. Гетьмана. – Х.: ФІНН, 2010. – 200 с.

Шульга М. В. Актуальные правовые проблемы земельных отношений в современных условиях: моногр. / М. В. Шульга. – Х.: Фирма “Консум”, 1998. – 224 с.

Шуміло О. М. Екологічний правопорядок: інституційні складові: [моногр.] / О. М. Шуміло. – Х.: ХНУВС, 2010. – 292 с.

Юрескул В. О. Правове регулювання поведження з побутовими відходами в Україні: моногр. / В. О. Юрескул. – О.: Фенікс, 2012. – 274 с.

Статті

Анісімова Г. В. Екологічне законодавство України: проблеми кодифікації / Г. В. Анісімова // Пробл. законності. – Х.: Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого, 2008. – Вип. 97. – С. 107-118.

Балюк Г. І. Досвід правового регулювання відносин щодо охорони навколишнього середовища та забезпечення екологічних прав громадян на рівні Європейського Союзу та його значення для адаптації законодавства України / Г. І. Балюк // Бюл. М-ва юстиції України. – К., 2007. – № 5. – С. 77-98.

Балюк Г. І. Проблеми законодавчої регламентації та реалізації в Україні екологічної складової концепції сталого розвитку / Г. І. Балюк // Право України. – 2011. – № 2. – С. 85-94.

Бобкова А. Г. О правовых основах планирования экологического предпринимательства / А. Г. Бобкова // Право Украины. – 2011. – № 3/4. – С. 133-141.

Боровский Е. Э. Основы международного экологического права / Е. Э. Боровский // Правовые вопросы охраны окружающей среды. – 2005. – № 12. – С. 18-26.

Выстробец Е. А. Экологическое право. Мотивации в

международном сотрудничестве / Е. А. Выстробец; предисл. Ю. Е. Винокурова. – М. : Наука, 2006. – 383 с.

Гетьман А. П. Законодавчі аспекти зародження екологічних прав людини / А. П. Гетьман // Вісн. Акад. прав. наук України. – 2000. – № 1 (20). – С. 129-137.

Гетьман А. П. Методологічні засади становлення правових основ охорони довкілля / А. П. Гетьман // Право України. – 2011. – № 2. – С. 11-19.

Гетьман А. П. Основні напрямки розвитку законодавства Європейського Союзу про охорону біосфери / А. П. Гетьман // Пробл. законності. – Х.: НУ “ЮАУ ім. Я. Мудрого”, 2012. – Вип. 118. – С. 211-230.

Гетьман А. П. Становлення та розвиток інституту екологічних прав людини у законодавстві України / А. П. Гетьман // Право України. – № 1-2. – 2012. – С. 180-201.

Гетьман А. П. Термінологія екологічного законодавства: методологічні засади та перспективи уніфікації / А. П. Гетьман // Правова система України: історія, стан та перспективи. У 5 т. – Х.: Право, 2008. – Т. 4. – 2008. – С. 260-272.

Горохов В. Сплата екологічного податку в умовах дії Податкового кодексу України з урахуванням внесених змін / В. Горохов // Вісн. Податк. служби України. – 2011. – № 33. – С. 21-26.

Ковальчук Т. Право постійного і тимчасового користування лісами: юридичні ознаки та особливості змісту / Т. Ковальчук // Право України. – 2011. – № 2. – С. 148-155.

Копылов М. Н. Международное экологическое право как отрасль современного международного права / М. Н. Копылов // Государство и право. – 2007. – № 1. – С. 54-63.

Краснова М. В. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Правові аспекти захисту екологічних прав громадян / М. В. Краснова // Вісн. Юрид. науки. – Вип. 45-48. – 2002. – С. 89-103.

Попов В. К. Правові проблеми використання і охорони рослинного світу / В. К. Попов, А. П. Гетьман // Право України. –

2000. – № 1. – С. 51-53.

Рибачек В. К. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Щодо визначення поняття “атмосферне повітря” в екологічному законодавстві України / В. К. Рибачек // Підприємництво, госп-во і право. – 2007. – № 7. – С. 56-57.

Сабіров Р. Ф. Надзвичайні ситуації природного характеру та надзвичайні екологічні ситуації: порівняльний аналіз адміністративно-правових режимів / Р. Ф. Сабіров // Наук. вісн. Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ: зб. наук. пр. / Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – Д. : ДДУВС, 2011. – № 2 (54). – С. 157-164.

Сільнова А. Відповідальність за порушення атмосферно-охоронного законодавства України / А. Сільнова // Прокуратура. Людина. Держава. – 2005. – № 1. – С. 106-111.

Соколова А. К. Правове забезпечення охорони, відтворення й використання об’єктів рослинного світу / А. К. Соколова // Пробл. законності. – Х. : Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. – 2008. – Вип. 94. – С. 104-110.

Тарієв С. Р. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Правове забезпечення реалізації громадянами екологічних обов’язків при здійсненні загального природокористування / С. Р. Тарієв // Підприємництво, госп-во і право. – 2008. – № 5. – С. 91-93.

Шараєвська Т. А. Правове регулювання порядку визначення правового статусу громадян, постраждалих у надзвичайних екологічних ситуаціях в Україні / Т. А. Шараєвська // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2012. – № 1. – С. 277-281.

Шараєвська Т. А. Проблеми юридичної відповідальності за порушення вимог законодавства щодо захисту територій і громадян у разі надзвичайних екологічних ситуацій в Україні / Т. А. Шараєвська // Часоп. Київ. ун-ту права. – 2011. – № 4. –

С. 304-308.

Шуленко Є. П. Класифікація, облік та реєстрація надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру / Є. П. Шуленко, С. М. Рачков // Безпека життєдіяльності. – 2012. – № 6. – С. 34-40.

Тези наукових доповідей

Гетьман А. П. Екологічні функції органів державної влади та управління за новою Конституцією України / А. Гетьман // Ідеологія державотворення в Україні: історія і сучасність: матеріали наук.-практ. конф. 22-23 листоп. 1996 р. – К.: Генеза, 1997. – С. 290-292.

Міжнародне право навколишнього середовища: стан та перспективи розвитку: [матеріали міжнар. наук.-практ. конф.] / Нац. акад. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Міжнар. центр космічного права. – К.: Обрії, 2010. – 213 с.

Трегубенко Г. П. Проблемні аспекти охорони атмосферного повітря в Україні / Г. П. Трегубенко // Europejska nauka XXI powieka – 2009. V. 7. Prawo. Historia. Filozofia : Materialy V miedzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji. – Przemysl : Nauka i studia, 2009. – С. 33-35.

Філоненко І. В. http://library.nulau.edu.ua/cgi-bin/irbis64r_01/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=IBIS&P21DBN=IBIS&S21STN=1&S21REF=1&S21FMT=fullwebr&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=M=&S21STR= Правові засади моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря / І. В. Філоненко // Акт. пробл. юрид. науки: зб. тез міжнар. наук. конф. “Десяті осінні юрид. читання” (м. Хмельницький, 18-19 листоп. 2011 р.) / Хмельн. ун-т упр. та права. – Хмельницький: Хмельн. ун-т упр. та права, 2011. – Ч. 2. – С. 303-305.

Шараєвська Т. А. Правові засади здійснення гуманітарної допомоги за надзвичайних екологічних ситуацій в Україні / Т. А. Шараєвська // Акт. пробл. юрид. науки: зб. тез міжнар. наук. конф. “Десяті осінні юрид. читання” (м. Хмельницький, 18-19 листоп. 2011 р.) / Хмельн. ун-т упр. та права. – Хмельни-

цький: Хмельн. ун-т упр. та права, 2011. – Ч. 2. – С. 315-317.

Коментарі законодавства

Екологічні та природоресурсні податки і збори: науково-практичний коментар до розділів VIII, X, XI, XIII, XVI, XVII Податкового кодексу України / відп. ред. Н. Р. Малишева. – К.: Алерта, 2011. – 358 с.

Козьяков І. М. Науково-практичний коментар Гірничого закону України / І. М. Козьяков, Р. С. Кірін. – Д.: НГУ, 2011. – 504 с.

Науково-практичний коментар Водного кодексу України / за заг. ред. Н. Р. Кобецької. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 360 с.

Науково-практичний коментар Закону України “Про охорону атмосферного повітря” / Г. І. Балюк, І. С. Гриценко, Т. Г. Ковальчук та ін.; за ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 328 с.

Науково-практичний коментар Закону України “Про охорону навколишнього природного середовища” / за заг. ред. О. М. Шуміла. – Х.: Фактор, 2006. – 592 с.

Науково-практичний коментар Кодексу України про надра / Г. І. Балюк, А. П. Гетьман, Н. Р. Малишева; за ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 328 с.

Науково-практичний коментар Лісового кодексу України / Г. І. Балюк, А. П. Гетьман, Т. Г. Ковальчук та ін.; за ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.

Податковий кодекс України: постатейний коментар: [у 2-х ч.] / за ред. М. П. Кучерявенка. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.

Тваринний світ України: правова охорона, використання та відтворення / Г. В. Балюк, О. О. Погрібний, Ю. С. Шемшученко та ін.; за ред. Г. І. Балюк. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.

Довідники

Екологічна енциклопедія: у 3-х т. / голов. ред. А. В. Толстоухов. – К.: ТОВ “Центр еколог. освіти та інформ.”, 2006. – Т. 1: А-Е. – 432 с.; 2007. – Т. 2: Є-Н. – 416 с.

Судовий захист екологічних прав громадян України: довідник для суддів / М. В. Краснова, Н. Р. Малишева, П. І. Шевчук та ін. – К. : Вид. дім “КМ Академія”, 2001. – 178 с.

Механізми та правові норми участі громадськості в процесі прийняття рішень та доступу до правосуддя з питань, що стосуються довкілля: довідник для екологічної громадськості / за ред. С. В. Разметаєва. – Х.: ВПЦ “Контраст”, 2011. – 168 с.

Довідник чинних міжнародних договорів України у сфері охорони довкілля / кол. авт.: А. Андрусевич, Н. Андрусевич, З. Козак. – Л., 2009. – 203 с.

Словник юридичних термінів екологічного законодавства України / А. П. Гетьман, М. В. Шульга, Г. В. Анісімова та ін.; за заг. ред. А. П. Гетьмана, М. В. Шульги. – Х. : Одиссей, 2010. – 160 с.

Судова практика

Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 р. № 17 // Вісн. Верхов. Суду України. – 2005. – № 1 (53). – С. 9.

Про деякі питання практики вирішення спорів, пов’язаних із застосуванням законодавства про охорону навколишнього природного середовища: роз’яснення Президії Вищого арбітражного суду України від 27.06.2001 р. № 02-5/744 // Вісн. госп. судочинства. – 2001. – № 4. – С. 92.

Дисертації, автореферати

Бакай О. А. Правове регулювання екологічного аудиту в Україні: дис. ... канд. юрид. наук / О.А. Бакай. – Х.: [б. в.], 2010. – 193 с.

Попович А. І. Правове регулювання екологічних податків в умовах європейської інтеграції України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право / А. І. Попович; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – К.: [б.в.], 2012. – 20 с.

Шарапова С. В. Правове забезпечення екологічного моніторингу в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 – земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право / С. В. Шарапова. – [б.в.], 2002. – 160 с.

Шемшученко Ю. С. Государственное управление охраной окружающей среды в СССР (проблемы теории и практики): автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 – Теория управления, административное право и процесс, финансовое право; информационное / Ю. С. Шемшученко. – К.: [б.и.], 1978. – 35 с.

Нормативно-правові акти

Водний кодекс України від 06.06.1995 р. № 213/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – № 24. – Ст. 189.

Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III // Там же. – 2002. – № 3. – Ст. 27.

Кодекс України про надра від 27.07.1994 р. № 132/94-ВР // Там же. – 1994. – № 36. – Ст. 340.

Конституція України від 28.06.1996 р. № 254/96-ВР // Там же. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Лісовий кодекс України: в редакції Закону України від 08.02.2006 р. № 3404-IV // Там же. – 2006. – № 21. – Ст. 170.

Про Червону книгу України: Закон України від 07.02.2002 р. № 3055-III // Там же. – 2002. – № 30. – Ст. 201.

Про виключну (морську) економічну зону України: Закон України від 16.05.1995 р. № 162/95-ВР // Там же. – 1995. – № 21. – Ст. 152.

Про екологічну мережу України: Закон України від 24.06.2004 р. № 1864-IV // Офіц. вісн. України. – 2004. – № 29. – Ст. 1950.

Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України від 21.02.2006 р. № 3447-IV // Там же. – 2006. – № 11. – Ст. 692.

Про мисливське господарство і полювання: Закон України від 22.02.2000 р. № 1478-III // Там же. – 2000. – № 12. – Ст. 442.

Про Основні засади (стратегію) державної екологічної

політики України на період до 2020 року: Закон України від 21.12.2010 р. № 2818-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 3. – С. 13. – Ст. 158.

Про основні напрямки державної політики України в галузі охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки: постанова Верхов. Ради України від 05.03.1998 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 1998. – № 38-39. – Ст. 248.

Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України 25.06.1991 р. № 1264-XII // Там же. – 1991. – № 41. – Ст. 546.

Про природно-заповідний фонд: Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII // Там же. – 1992. – № 34. – Ст. 502.

Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів: Закон України від 08.07.2011 р. № 3677-VI // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 59. – Ст. 2351.

Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них: Закон України від 06.02.2003 р. № 486-IV // Там же. – 2003. – № 10. – Ст. 430.

Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р. № 591-XIV // Там же. – 1999. – № 18. – Ст. 775.

Про тваринний світ: Закон України від 13.12.2001 р. № 2894-III // Там же. – 2002. – № 2. – Ст. 47.

ЗМІСТ

Загальні положення.....	3
Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни “Екологічне право України”.....	5
Тема 1. Джерела екологічного права.....	6
Тема 2. Функції управління у сфері природокористування та охорони навколишнього природного середовища.....	9
Тема 3. Управління в галузі охорони атмосферного повітря.....	11
Тема 4. Екологічні права та обов’язки громадян.....	13
Тема 5. Право державної власності на природні ресурси....	17
Тема 6. Поняття та особливості права власності на природні ресурси в Україні.....	18
Тема 7. Загальні положення права природокористування...	21
Тема 8. Економіко-правовий механізм охорони навколишнього природного середовища та раціо- нального використання природних ресурсів.....	23
Тема 9. Правове регулювання екологічного аудиту в Україні.....	25
Тема 10. Еколого-правова відповідальність: поняття, характеристика, види.....	28
Тема 11. Правові засади охорони земель в Україні.....	30
Тема 12. Правова основа права водокористування.....	32
Тема 13. Правова основа охорони вод та запобігання шкідливій дії вод.....	34
Тема 14. Особливості використання надр для нафтогазової діяльності в Україні.....	36
Тема 15. Державне регулювання та управління у сфері лісових ресурсів.....	38
Тема 16. Правове забезпечення охорони об’єктів рослинного світу.....	41

Тема 17. Право приватної власності на об'єкти тваринного світу України.....	43
Тема 18. Правовий режим надзвичайних екологічних ситуацій.....	45
Тема 19. Правове забезпечення екологічної безпеки в Україні.....	48
Тема 20. Відходи як об'єкт права власності.....	49
Тема 21. Особливості еколого-правової охорони атмосферного повітря.....	51
Тема 22. Правове регулювання використання та охорони курортів.....	55
Тема 23. Особливості правової охорони біосферних заповідників.....	57
Тема 24. Міжнародно-правова охорона навколишнього природного середовища.....	59
Список основної літератури.....	62

Навчальне видання

Електронне видання

**ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО
УКРАЇНИ”**

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”)

для студентів IV курсу заочної форми навчання

У к л а д а ч і: ГЕТЬМАН Анатолій Павлович,
АНИСІМОВА Ганна Валеріївна,
БРЕДІХІНА Вікторія Леонідівна,
ДОНЕЦЬ Ольга Володимирівна,
ЄРМОЛАСВА Тетяна Вікторівна,
РАЗМСТАЄВ Сергій Володимирович,
СОКОЛОВА Алла Костянтинівна,
СУСТНОВ Євгеній Павлович,
ТКАЧЕНКО Олена Миколаївна,
ЧЕРКАШИНА Марина Костянтинівна,
ШАХОВ Віктор Семенович,
ШЕХОВЦОВ Володимир Володимирович

Відповідальний за випуск *А. П. Гетьман*